

fiat: sic tamē quasi per ignem.
Nemo enim sup fundamentū hoc
edificans a dulcētia fornicationes.
blasphemias. sacrilegia. ydolatri
am. pūria. putet se saluū futū
pignē. quasi ista sint ligna. fenū
stipula: sed qui vt dictum est edi
ficat amore in tēno y super funda
mentū regni celorū y super ipm
ardebit amor rerū temporalium. et
ipse saluus erit p ydoneū fūdamē
tum dñm nōst rū ihesuz xpm q̄ est
benedict⁹ in secula seculorū. Amē

Psalm⁹. lxxxi

Deus stetit in
Collecta Titul⁹ p̄sa.
asaph. Mistice exponi
tur iste psalm⁹ ab Aug⁹ a Cassi.

Rico contra sacerdotēs a scri
bas iudeorū. q̄ christū
hūilem a paupem iniuste condēp
nauerūt ad mortē prop̄ qd̄ p̄ di
uinū iudiciū fuerunt a romans tē
poraliter occisi a captiui a in iudi
cio extremo sunt condēpnandi

Collecta Moraliter vero idem
psalm⁹ exponit a Je
romimo alijsq̄ q̄busdā doctōrib⁹

Rico extra puerfos iudices.
arguēs eorum malici
am nequiciā: a petens super hoc
diuinā iusticiā. Vnde asaph pro
pheta primo dicit

Deus stetit in synagoga. Idē
in congregacione. Nam synago
ga dicitur a syna quod est con et
goge aggeracio. deorū. i iudiciū

Synagoga

fm q̄ dicit̄ exo. xxij. Ad deos vtrū
usq̄ cā pueniet. i ad iudices. Et di
cit̄ deus stare in congregacione iudi
cū: quia daē videt a attente facta
a dicta eorū. **I**deo subditur Li me
dio aut̄ deos diiudicat. i ad discer
nit vtrū in iudicē iuste vel iniuste
iudicent. a ideo subdit asaph con
tra iudices puerfos vsq̄quo idē
q̄ dicit̄ iudicatis iniquitatē. i iustifi
candō partem iniquā: prop̄ mu
nera vel fauorem q̄ facies pecca
torum fumis. id est p̄sonas ma
lorum prop̄ter eorum potentia v̄
aliam causam acceptatis.

Iero Quia si venerit paup̄
halens iustum negociū
a venerit diues halens malū ne
gociū. vs p̄sonā aspiciatis:
non ne **Rico** Udicare e
gocū: Rico genoa pupillo
i ei⁹ iusticiā dētrādō Humilez a
paup̄ez iustificare. Idē suā iusti
ciam conseruate **R**ipite paup̄
rem de manu fortiorum eius. Idē
de manu diuitis a iniqui a regnū
de manu peccatoris liberate. Iq̄ euz
calumpniatur iniuste

Hugo Et quia prauum iu
diciū sepe prouicit
ex ignorantia. **I**deo subditur

Rescierunt. Et quia peius ē not
le scire. ideo sequitur neq̄ itelle
erunt. id est noluerunt scire iudici
um meum. Vnde psalmus Nolu
it intelligere. vt bene ageret. Et q̄a
pessimum est malum op̄ari. **I**deo
subiungit in tenebris ābulāt

Ricol q̄a puerfitas affect⁹
iduc tēbras i intellē
Rij.

p̄m̄ J̄m̄

Li mouebuntur omnia fundamen-
ta terre. In finali iudicio in quo
ista puera ad debitum ordinem
iusticie re- **Iero** Videte princi-
ducentur. **Iero** pes a iudices
mali qualem habeant retribucio-
nem qui debuerunt fundamenta
habere xpm. a noluerunt. sed i ter-
ra posuerunt fundamenta sua.

Hug Sed cur dicit omnia. &
sunt ne omnes tales. &
dominus scit. non est nostrum iu-
dicare. dominus tamē de ipsis loquens
dicit. ysa. lvi. omnes in vias suas
declinauerunt: vnus quisq; ad auari-
ciam suam a summo vsq; ad nouissi-
mum. Et si forte vita aliquorū sit cō-
temptibilis tū gradus a dignitas
ecclesiastica est in eis honoranda
& veneranda. Vnde subdit.

Rico Ego dixi. dii estis. .i. s.
participatiue eo q; iu-
dices ex officio sunt executores di-
uine iusticie. a filij excelsi omnes
In quantum ad imaginem eius sūt scī

Hugo Sed ne de dignitate
supbiant. eorum fra-
gilitatem cōmemorans subiūgit

Uos autem p infirmitate; car-
nis. sicut homines moriemini.

Ricol quia potestas vrā nō
preseruabit vos a mor-
te. a. p. eleuacōez ai. sicut vnus de
principibus. .i. s. de angelis supbi-
entibus. eadē s. in foueā gethene
per equitatem diuine sententie. Id
subdit ppha. Verge deus iudica-
terram. id est surges ad iudican-
dum habitantes in fra. quonia;
tu hereditabis. & dominaberis in

omnibus gentibus. Quia finali iu-
dicio pacto omnes electi erunt sibi
iecti ordini sue misericordie immo-
biliter: a reprobi ordini sue iusticie.
Et sic dominatio tua se extendet su-
per bonos a malos in eternum: q̄
mā tibi potestas est a imperiū p
infinita secula seculorū Amen

Psalmus lxxxii

De⁹ qui simi-
lis. Titulus. canticum
psal. asaph. Die titulus

in plerisque locis supra expositus est

Glosa Agitur in hoc psal.
de secundo aduentu cri-
sti ad iudicium vbi boni qui hie p-
muntur. coronabuntur: mali v-
o qui eos psequuntur torq; buntur

Hugo a q̄a ecce triplex fu-
it interpolata psecu-
tio. p̄ma videlicet in gladio a tirā-
nis. scda in verbo ab hereticis scia
in ope malo a falsis fratribus. et
quarta erit tempe antixpi que ex-
dicatis tibi cōflabit. Vt & breue-
tur illa dies antixpi. petit hic festi-
nari iudicium. vnde ipse asaph de
illo secundo aduentu dñi dicit. ostē-
dit potentiam a claritatem eius in q̄
remet aq; ammirando dicit

Deus. I. christe a si homo es
vt alij. a si iudicatus. iam in
iquis latronibus deputaris

Hugo L. quis similis erit ti-
bi. cu in forma etiaz
sui venies ad iudiciū in maiesta-
te a claritate magna. Et quia talis
eris in iudicio. ne taceas. sicut in

primo tuo aduentu faciisti. si die
sententia; contra malos. neq; co
pescari de? a pena adu'sariis suis
miferenda. et ne videatur esse cru
delis hec petendo. ostendit q; p'aa
eorum hoc exigunt dicens. **Q**uo
miam ecce inimici tui sonuerunt.]
murmurando a contradiendo tibi.

Aug⁹ Nouissimos dies qui
erunt tempore antixpi
fige inuide tur. cui? membra tue
erunt in libera; voce; sed plane
irrationabile; ut sonit? magis q; lo
cutio v'l sermo dicendus sit. **Q**ui
oderunt te extulerunt caput.

Callio. Cur dicit. caput ex
tulerunt. et non ca
pita. nisi q; insanis hoibus vnum
est caput antixps. qd ideo die ela
tum. quia multa p'tate gloriabi'e
vt se etia deū dice p'sumat excelsū.

Hugo Cui? membra d'pment
fideles. Vñ sequitur

Oppl'm tuum. I. xpianum
malignauerunt.] v' maliciose tra
daverunt. consilium.] vt eū decipi
ant. a cogitauerunt aduersus scōs
tuos.] vt non soluz medio crib? do
li. v' a ipis qd amo do celestib?
vitis inferre conarentur exitum
v' mortem.

Querunt.] hoc quod
sup. sonue?

Hugo Venite a
tunt. v' **Hugo** dispdam?
eos de gente.] id est inficiam? eos
vt non sint inter gentes a.] non
memoretur nomen israel vltra.] idē
perat nome a fama ppli xpiani vi
dentis deum p' fide. Et hoc ex habū
dantia cordis dixerunt. **Q**uia;
cogitauerunt vnamiter.] v' cōco;

ditet in malo.] **simul.**] conspirant
aduersuz te.] v' membra tua.] **testa**
mentum disposuerunt.] v' pactum
firmū fecerūt ad destruendū popu
lū a nomen xpianū. **C**ōsequens de
clarat q; hoc facient a; subdit. **L**ta
bernacula ydumeorū.] v' auari frē
na amantes. Nam ydumei interp
tantur terreni. **L**a hismalxite.] idē
gulosi qui ventri suo seruiunt. **N**ā
hismalxite obediens interpretat

Moab.] quē filia loth otra legē
ex suo patre concepit figt luxurio
sos.] a agarem.] interpretant a due
ne a significat sup'bos. **E**t superbia
debet esse aduena a aliena homini
Juxta illd ecclē. x. Quid sup'bis tee
ra a cinis. **E**l gebal.] interpretatur
vallis vana a significat ypocritas
q; vane a fallacie oñdunt se huiles
La amō.] v' ppl's turbid? a figt ira
cūctos. **L**a amalech.] interpretat po
pul? lingēs a fallacie blābiēs. vñ
significat adulatorēs. **L**aliemigene
cū habitatibus tyā.] v' cū inuidis
Tyrus agustia interpretat. quia cor
inuidi tor.

Call Hec ei turb a
quetur. **Call** p'ditorum pre
dicto v' v' auari. gulosi. superbi.
luxuriosi. ypocrite. iracūdi. adula
tores a inuidi a mundi amatores
que s' antixpō o'gregāda est allu
sione v' cōsonantia talū hebreorū
evidenter ex

Iero Iste ē tāte
p'ssa est. **Iero** gētes q; pug
nant adūsus scōs; videam? que;
hūt principem. vñ sequitur.

Hugo Letemim assur.] i'dya
tolus. **V**enit a; ill
] Et quia ipse diabolus non sol?

Fij.

*idumei
auari
gulosi*

*et filia loth
luxuriosi
agarem
superbia*

amalech

*adulatorēs
inuidi
mundi amatores*

Assur

108

opatus est verum etiam presidi
 peccatores socij fuerunt maloruz
Id subdit facti sunt i adiutoriu
 filijs loth. **Id** de monib. Loth em
 dicit mas. interpretatur demones an
 te fuerunt angeli. a ipsi dedimaue
 runt a deo cu principe tenebraruz
 lucifero. **His** ergo facti sunt in ad
 iutorij illi p dicit mali. Quia sicut
 boni sunt coadiutores dei: ita mali
 sunt dyaboli coadiutores. **Hec** oia
 que in preterito tpe dixit. de futu
 ro intelligenda sunt sicut a alijs he
 cie mul. **Jero** Videtis qa dif
 te **Jero** fictima loca sut
 a obscura. ac in singulis sermomi
 bus magna sunt sacramenta. et
 necessitate compellimur in verbis he
 braicis a plena misterijs divinis
 imorari. atq; id qd a spiritu scto
 dictum est mitimur interpretari. **Ni**
 si ei sic interpretatur vt dem est qd
 p deit ecclesijs dei legere tabna
 la ydumeoru a his mabelite a ce
 ra noia. **Sequit** de vindca uiquoz
Cass Et quia supius mores co
 tu p noia collecta descri
 pserat: nunc horu retribuciones eis
 p similitudines getiu fieri depreatur
 diacs. **Ac** illis sicut madyan a
 syra. **Quos** de miraculo
 re. **Mico** se detollauit per ba
 rach iudici. iiii. sicut iabim. qd ocs
 submersi sunt i torrente cison. **Vn**
 dicit iudici. v. **Torens** cison tra
 it ead auera eorum. **Aspicerit** in
 endor. **Nomen** est loci de q fuit illa
 mulier phitomissa qua osu hnt sa
 ul. pmo regu. xxviii. **Acti** sunt
 vt stercere. qd ead auera eorum re

Venerabilis

Genes 18
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

male cut insepulta. **Done** princi
 pes eorum sic oreba zeb a zebce a
 salmana. **Nos** detollauit dñs per
 gedonem tre atos viros cu eo. **Ju**
 dicit. vii. **Hec** at dea sunt ad litte
 ram de getib. p pplm israheliticuz
 occisis a submersis. vt prefertur
Cass Vn filis optat occasus
 se qib. antixpi his qui
 in sua ptnacia sunt mafuri. **Inter**
 pta coes aut eoru nominu sut iste
Jero Madian interpretat relin
 ques iudiciuz. **Qui** ainq;
 pugnat extra pplm in dm: non cogi
 tat futuruz esse iudiciu. **Sisara** me
 pretaf equi icisio. **Isti** qui pugnat
 extra pplm. no sunt de peccorib. tuis
 sed de equis qui insaniut i femias
 luxuriose. **Iabim** interpretatur intelle
 ctus: a sigt illos qui in sua sapietia
 cohibunt. a non in gloria dei
Hugo Et hñs merguntur in
 torrente cison. v. leti
 cia seculari. **Na** cison letificas me
 pretaf. **Aspicerit** i endor. **Endor** i
 terpretatur fos generacois a sigt
 luxuria; cui debita pccit. **Merito** de
 his dicitur. **scilicet** sunt vt stercere.
Hugo v. viles a fetetes cora
 deo a hoib. vn eccle.
 ix. **Ois** mulier fornicaria qd stercere
 in via. **Hec** at de minorib. dicitur e
Sequit de **Jero** **Done** princi
 pibus eorum. **Qui**
 qui ipugnat pplm tuu. **sicut** oreb
 zeb zebce a salmana. **Nos** quor
 reges madianitaruz iuxta littera
 dominus miraculose viciat p gedo
 nem a tre atos viros cu eo. vt textur
 Judici. vii. **Legunt** hoc phia irri

sumus Ordo
 zeb zebce salmana
 gedonem tre atos viros cu eo
 Madianitaruz iuxta littera dominus miraculose viciat p gedonem a tre atos viros cu eo

Legunt hoc
 Hugo
 Augustinus
 Glossa

dent. Legunt hoc rebores: a pu-
tant esse deliramenta.

HUGO In presenti etiam pri-
cipos aduersariorū
christi sunt: sicut zebē et salmana
per penam. Ore interpretatur sic
citas: quoniam aridi a gratia dei
sunt: a zeb quod interpretatur lu-
pus a significat rapaces. zebē in-
terpretatur uictima lupi. a ipsi ab
inferno deuorabuntur. Et salma-
na interpretatur pfecti in malicia
vtrum corpus sint cum dyabo-
lo mittendi in eamini ignis et
sulphuris.

Cal hec omnia ex
ardentis. **Cal** eritui optat a
tehristi qui nulla cōuersione sal-
uandi sunt quorum in ipsis quo-
q; tenebrosis nominibus detesta-
bilis iam eorum sentitur interit.
Ipsorum enim maliciam manife-
stus de darat cum subiungit

Omnes principes eorum id est
malorum consiliariorū auctores
qui malicia accensi. dixerunt hęc
ditate possideam? sāduarū si sād-
uarū dei ē pl's cristian⁹. de q̄
dicit apostolus. Templum dei sād-
atum est quod estis vos

Augustinus Ruid enim
aliud imi-
ci nisi populum dei possidere id est
subingere moliantur. vt ipse po-
pulus edat in eorum impias volū-
tates. Sed quid sequit̄? **Deus me-
us pone illos vt rotam** id est fac-
illos instabiles in eo qd cogitant

Glosa Vel sic rota ab his q̄
retro sunt surgit a an-
tra cadit: ita a ipsi ex his que retro

id est ex terrenis in quibus crescunt
extollantur: a animo cadant ab
eter

casti Impij vero cum in-
mis mala cogitacōe vo-
luuntur rotis sunt similes nec q̄c
q̄ p̄ficiunt duz suis iugite rotacō-
nibus atterunt. **Petr⁹ cātor** Hęc
est enim maxima pena. Vnde legi-
tur qd domin⁹ immiscuit egiptiis
sp̄m v̄tigis a erroris. Et i alio ps.
dicit̄. In circuitu impij ambulāt

Et similit̄ **Ante faciem**
Pone eos **Ante faciem**
ti id est ante presentia venti. Hęc
ponitur pro tēptatione qua leuia
a mania corda rapiuntur

HUGO Vel de penis futuris
ipiorū p̄t legi **Deus
meus pone** id est pone illos vt
rotam: que dum ex vna p̄te eleuat̄
cadit ex alia. Per quod significat̄
varietas penarū. Vnde Job. xxv
iij. **Trasibunt** ab aquis m̄tium
ad caloem m̄tium. **Sicut stipulā
ante faciem venti** vt impotentes
sunt resistendi penis: sed vbi biles
ad tor

mentum **Augusti⁹** Hęc op-
tatio s̄ probetatio ē. **Sequit̄**
cut ignis qui comburit filiam

Rico Ex magna potētia. a sic
flāma cōburēs mōtes

Aug ita predictos impios q̄
silia sunt propter sterilitatē: om-
nis tomā mōtes sunt supbia ple-
m̄. **persequeris illos** q̄ntū ad
corpus m̄temestate tua id est in
iudicij tem **Cal** Vnde in alio
pore **Cal** psalmo dicit̄

Fiiij.

est. Ignis in conspectu eius exae
deset. et in circuitu eius tempestas
valida. Et in ira tua. id est in furo
re vindicte tue turbabis eos. In
tum ab animam cum audient. Ite
maledicti in ignem eternum. Huc
vsq; futuras penas illis peccatori
bus prophetauit: qui in suis rema
serunt sceleribus pertinaces. Con
sequenter ad illos conuertitur.
qui sunt domino prestante credi
turi dicens. Imple facies eorum
ignominia: et querent nomen tuum
domine. Illorum enim facies im
pletur ignominia id est infamia:
qui peccatorum suorum non inue
nerunt laudatores sed potius eis
in presenti reputatur quod in ma
la actione gesserunt. Istos plerum
q; obprobrium corrigit. dum se vi
derint a generalitate culpam. Illi
vero qui in sua obstinatione perti
naces id est duri permanserunt
erulescant. de peccatorum enor
mitate. Et conturbentur in seculum
seculi. Ponit enim aliqui in hoc secu
lo salutariter erulescere et turbari
quando conuersionis bona recipi
unt. sed erulescant in seculum seculi
qui eterna uisione damnandi sunt
Et confundantur et pereant. qui
ad eternum supplicium destinant
Et cognoscant. per experientiam
Quia nomen tibi dominus. tu so
lus altissimus in omni terra. Co
gnoscant ad genus respicit utrum
q; peccantur. siue qui exhibita sa
tisfactione liberantur. Omnes enim
cognoscunt omnipotentiam domi
ni: quia ipse solus est altissimus

dum ipsum cognouerint. et conuer
sis parere et obduratos eterna ui
sione dam **Collector**. Ve
pnare ris qui ob amorem vel timorem p
sentis vite ne transitoria amittat
membra sunt antichristi. sub ip
sius domino reuera non essent nisi
precedenti superbia et falsa religio
ne laudes hominum et auariciam
terrenam magis quam dei gratiam au
cuparent. felices profecto qui ex
itum suum ab hac uita bonis ope
ribus preuidentes expectant in
timore dei aduentum iudicis domi
ni nostri ihesu christi qui est bene
dictus in secula seculorum Amen

Psalmus lxxxiij

Quam dilecta tabernacu.

Titulus. In finem pro
torcularibus **Psalmus filijs choe**
Hugo In precedenti psalmo
orauit accelerari in
dicium secundum christi aduentum hic
autem desiderat populus fidelis in
trare in celestes mansiones quas
laudat Ad quas per multas tri
bulaciones oportet intrare. Sicut
et christum oportuit pati: aita in
trare in gloriam suam. Luce uicisi
mo quarto. Vnde sensus tituli ta
lis est. Psalmus iste dirigens nos
in finem id est christum ad que
trudimus preponitur filijs choe

filij choe

ad hanc
vnde magis
vnde magis

id est veris christianis imitatori
bus christi in loco caluarie cruci
firi. Chore vero caluaria interpre
tari constat pro torcularibus id
est pro pressuris huius seculi ne
christiani deficiant sed per eas co
fident se venturos in eterna tabnacula
sicut vinum in torculari expressuz
ponitur in regis cellario

Augustinus Quaz diu
enim vne
pendent in palmitē. tanq̄ libero
aere perfruuntur nec ex eis manat
vinum ante pressuraz. Sic sunt ho
mines quos predestinauit de⁹ ad
vitam eternā qui anteq̄ accedāt
ad seruitutem dei. fruuntur seculo
hoc tanq̄ deliciosa libertate velut
vne vel totri adhuc in palmitē pē
dentes. Sed quoniam dictum est
sibi accedens ad seruitutem dei :
stam iusticia a timore domini et
prepara animam tuaz ad tempta
tionem. Accedens quisq̄ ad secu
ritatem dei: ad torcularia se remisit
cognoscat. Contribulabitur. con
teretur comprimetur. non vt in hoc
seculo pereat. sed vt in apoteca dei
desinat: eruntur desideriorum car
naliū tegumētis quasi vinacijs
vuarum. Vnde apostolus dicit.
Sicut veterem hominem a induite
nouum Christianorum ergo sūt
ista torcularia. In pressuris autē
constituti ad hoc conferimur a tri
bulamur vt amore nostro quo fe
rebamur in ista mundana. secula
ria. fluxa atq̄ pitura. passi in eis
in hac vita tormenta tribulacōis
pressuracum a habundantiā tem

ptationum. facipiamus querere il
lam quietem que non est de hac
vita nec de hoc seculo presenti

Calliodorus Popu
lus igitur fidelis christianorum spiritua
li fecunditate regeneratus a torcu
larib⁹ competenter expressus. ad
futura iherusalem peruenire de
siderans in quaz iam nullo tribu
lationum vel temptationum pre
matur pondere. sed leatitudine se
curus imperturbata felicitate po
tita cū admācōne exclamat dicens

Hugo **Q**uaz dilecta
id est valde dile
cta sunt tabernacula tua De qb⁹
luce. xvi. dicit saluator. Facite vo
bis amicos de mammona iniqui
tatis vt recipiant vos in eterna ta
bnacula. Sequitur dñe virtutum
id est angelorum **P**icolaus
Et dicit tabernacula. i. plurali pro
pter diuersos leatōū stat⁹ sed m
varia eorum merita propter quod
dicit saluator. Jehan. xiiij. In do
mo patris mei mansiones multe sūt

Hugo In quibus velut vi
num in cellario repo
nuntur ante factōū de torculari et
pressura sbulacōnū venientes. De
qb⁹ in apc. vij. dicit. Hi sunt qui
reuerunt ex magna tribulacōne
Hec tabernacula mihi valde dilecā
sunt propter securitatem que ibi
ē ppter leticiā ineficientem ppter
oimodaz desiderij mei implecōez. seu
adeptionem. propter pacē cōtinu
am. propter ppetuā sanitatē: ppter
honestissimam societate propter

de p...
de...
de...

aperam dei
visionem **Calliodorus**

Cogitans itaq; vir sanctissimus
illa premia a gaudia iherusalem
illas beatitudines a lestes a ex mō
libus populis societatem immor
taliter letantem. i magni desiderij
ardorem succēsus sūgit. capit
cita deficit anima q; ois i
mea in afa dmi **Nic.** telled?
et affectus hominis existens in
via huius vite deficit a pfecta cog
nitione a dilectione beatitudis eter
ne fm illud ad ehoi. ij. Oculis nō
vidit nec auris audiuit. nec in cor
hois ascendit; q; preparauit deus bi
ligenti **Gre** viij. moralium.
bus se **Spiritaliter** illi
us anima concupiscit a lestis pa
tric beatitudinem. sed non deficit
qui patrimonia sibi largita diuini
tus ad necessitatis subsidium pos
sident. honores temporales sibi ipē
sos non tenet. aliena non ambit
suis licite vtitur; qui tamen ab eis
dem rebus quas habet alienus est
quia ab ipsa que possidet ex deside
rio non tenetur. Sed illius anima
concupiscit a deficit i atria domini
que rebus temporalibus se nudat
gloria honoris expoliat. habere
de exterioribus consolationē recu
sat. in celestibus solum inardescit
Vnde subdit cor meū a caro mea
exultauerunt in deū vniūm

Jeronim Si enim scdm a
postolum spiri
tus pugnat contra carnem a caro
contra spiritum. quomodo dicit
hic. cor meū a caro mea exultaue

ant in in eum vniūm. nisi intel
ligatur de illo qui mortificato cor
pore suo in amorem dei tota men
te defixus est. Cuius cor per de
uotionem a caro idest corpus per
hilarem obedientiam exultant nūc
in spem de **Nicola** Confe
um vniūm **Nicola** quēre
ostendit q; beatitudo eterna quie
tat hominis appetitum dicit. ete
nim passer inuenit sibi domum et
tur tur nidū vbi possit pullos suos.]

Jeronim Delidero domi
ne sedez aliqm
et nidulum anime mee a corpori
meo habere. Si ergo aues que li
tere huc atq; illuc vagantur post
q; volauerunt habent locum et ni
dullos vbi requiescant: quāto ma
gis anima mea a caro mea debet
sibi locum preparare vbi possit q;
escere **Vel hoc totum posset legi**

de fu **Hugo** Cor meum et
turo **Hugo** caro mea. hie
corpus meum a anima **Exultaue**
runt. idest exultabunt **In deum**
vniūm.ambo concorditer in illa
vita eterna vbi videbitur deus fa
cie ad faciem. **Modo enim discor**
dant. quia caro concupiscit aduer
sus animam a nunc est etiam mi
chi gaudium **Et enim** p qua

Calliodorus sicut passer
sibi domum in parietum forami
bus. nimio gaudio exultat. quia
se diuersarum aduersitatum vste
rius patē nō credit insidij: sic
anima iocundatur dum in celoz
ē gna māfione; suā sēferit ppatā

† dicitur dicitur
sicut in dicitur

passer in dicitur
sicut in dicitur

p[er] d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e

Hugo La turtur. Idest a[n]i[m]a
 hic penitens a gemens. Inuenit
 sibi indum. Idest eternuz taberna
 culum spe certa. Vbi reponat pul
 los suos. Idest opa bona que tunc
 in celo reponunt qm in spe tbulaco
 nis efficiuntur. Que autem sit illa
 domus amicus declarat cum subdit
Al taria tua d[omi]ne v[er]itatis. v[er]i tate
 loy supp[er] s[un]t illa i q[ui] b[er] q[ui] etat[em] appe
 tit[em] hois q[ui] sup[er]ius dea sunt tabna
 cula tua. Et vocat hic altaria cele
 stem patrie vbi erit p[er]fecta obla
 tio cor[por]is a anime. Nec at celestis
 patrie dicitur tabnacula p[ro]pter ha
 bitaco[n]e[m] atria p[ro]pter latitudinem
 a domo p[ro]pter q[ui]et[em]. nidus p[ro]pter
 securitatem atq[ue] altaria p[ro]pter p[er]fecta
 oblacionem. **Ab**didit etia[m] rex me
 us. Iqui me eunt[em] ad illa altaria
 d[omi]ngis. **q[ui] deus meus.** Iqui me ad
 hoc creasti. Sed vir sanctus adhuc
 positus in t[ri]bulaco[n]es a tempta
 co[n]es suspiras in eterna p[ro]missa.
 quid d[omi]ne celesti patrie dicat au
 diam. **B[er]n[ardus]** inquit. qui habitant
 in domo. **Aug[ustinus]** quia possidet
 tua d[omi]ne. **Aug[ustinus]** ihrl[us] celeste
 sine angustia sine pressura sine di
 uersitate a limitu diuisione. Om[n]es
 habent eam a singuli h[ab]ent totam.
Magne ille diuicie. Non agustat
 frater fratre. nulla ibi indige[n]tia.
 nulla necessitas est. qm q[ui]cqd[am] vo
 les. ibi erit. a quicquid noles. ibi
 non est. Quid ergo illi acturi s[un]t.
In secula seculor[um] laudabunt te. **1°**
 enim totu[m] negociu[m] n[ost]ru[m] est sine de
 fectu alla. **Vn** p[er]sa. ti. Gaudiu[m] a le
 ticia inuenietur in ea: grati[u]m actio

a[m]or[is] laudis. **Nico** Coseq[ue]nt[er] e[st] e[n]t[er]
 q[ui]e ho[mo] teatitudinem sup[er]na valeat
 adipisci. Et p[ri]mo o[m]nib[us] q[ui] hoc n[on] p[er]
 fieri nisi speciali adiutorio dei dicit[ur]
[b]at[us] vir. s[ed] in spe que e[st] certa ex
 p[er]tacio future b[ea]titudinis. cui[us] est
 auxiliu[m] abs[er]te. **I**ste ei due p[ro]p[os]itio
 nes abs[er]te. a ad idem sign[ificat]. q[ui] dicit
Ad teatitudinem eternam nullus
 p[otes]t venire vel attingere. nisi p[er] tui
 auxiliu[m] speciale: q[ui]a excedit facit
 tatem creature. Sed ille qui ad ho
 p[er] te dirigitur potest attingere. Et
 modus subditur. cui[us] dicitur. **ascen**
siones. Idest gradus virtutum p[er]
 quos ad celu[m] ascenditur quos ho
 mo gratta diuina illuminat[ur]. **In**
corde suo disposuit. quia vsus libe
 ri arbitrii ad meritum cucurrit. **I**
valle lacrimarum. hoc est in sta
 tu presentis miserie in quo est mei
 tum a demeritum. **In** loco que po
 suit. id est constituit ipse deus ad
 merendam vitam beata[m] p[er] lacri
 ma co[n]em a fletum sedm quod di
 cit saluator. **Mat[th]. v.** Beati qui
 lugent: qm ipsi consolabuntur
Hugo Cum enim homo con
 spicit quod p[ro]p[ter]
 superbiam primi hominis exul in
 hac valle ploracionis factus est.
 tota tantas miseras hic in se sen
 tiat. magna habet materiam hu
 miliandi iuxta hos versus. **Vn**
 sup[er]bit homo cuius concep[er]o cul
 pa. **N**asci pena labor vita necesse
 mo. **Collector.** **V**e ergo in
 ru[m] valle valeat exire ad gaudiu[m] et
 num. o[mn]i laborat conamic ad h[ab]e

d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e

d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e

d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e

d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e

d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e
 d[omi]n[u]m q[ui] t[em]p[or]e

De p[er]p[et]ua

hates enim filiū ante patrem. et ante filium h[ab]et matrem. Filius ostendit patri lat[er]a vulnera. mat[er] ostendit filio pedes a v[er]a. Nulla potest esse repulsa ubi tot concurrunt caritatis insignia. Quae aut[em] fidelis populi instanti desiderat puenire ad domū celestē. ostendit cā. n[on] dicēs.

Quomā melior ē dies vna i atrijs tuis. I. celestib[us] palacijs. sup[er] milia. I. sciz bonoū dierum q̄ p[er]t[inet] h[ab]eri i presentia. Si posset fieri vt aliq[ui]s esset vna die i regno gloria postea precipitaretur rediret. Melior ē dies vna i atrijs tuis super milia. In regno celorum semp lux est nō h[ab]et noctē neq[ue] tenebras.

Legi abiectus esse. I. in humilitate viuere sine qua ad illa beatitudinē nō p[otes]t pueniri scdm dictum saluatoris Mat. xviii. Quicūq[ue] non fuerit effedus puul[us] v[el] humilis vt puer. non intrabit in regnū celorū. In domo d[omi]ni mei. I. id est in ecclesia militante que ē domus d[omi]ni inferior. sicut eccā triumphans ē dom[us] d[omi]ni superior. magis q̄ habitāe in tabernacul[is] p[er]d[ur]um. v[el] in gloria i excelcētijs sup[er]borū. q̄ sup[er]bia includit in oī p[er]dō mōrti p[er] q̄ h[ab]et subtrahit se a debita obediētia.

Castio. O abiectio illa dei. pulchra. O sublimitas ista fedissima. Ipsa abiectio est illa conuallis lacrimarum sup[er]ius dicta. palacijs omnib[us] superior sine dubitatione. v[er]bia si ad t[em]pus plangitur. inde tamē sine fi

ne gaudet. Causa reddi[ti]t quia d[omi]ni plus debeat diligere q̄ tabernacula p[er]d[ur]ū. cū subditur.

Quia mihi a v[er]itatem. I. id est iusticiam. diligere. **Aug[ustinus]** Misericordiam diligit qui in primo subueit. v[er]itatem diligit vt credenti det q̄d p[ro]misit.

Cassianus. In ecclesia ipsius p[ro]mū misericordia est. q̄a de p[er]d[ur]ibus efficit iustos. Et v[er]itatem quam illis p[ro]misit p[re]mij. nō negabit. Vnde subdit. **gratiam.** vt peccatores cōuertantur ad v[er]itatem i presentia. de que die ap[osto]lus. Gratia dei sum id q̄d sū. **gl[ori]a.** i futuro. **habebit d[omi]n[us].** v[el] humilib[us] vt d[omi]no munere iustificati āgeloz mereātur esse cōsortes.

Quo. Vn puerb. xxix. Dum i se spiritu suscipiet gl[ori]a. Et iacobi. iiii. d[omi]n[us] humilib[us] dat grā.

Cassianus. Que nos preparat. adiuuat. corroborat. et coronat.

Et id[em]. Non p[ro]uabit lo[qu]is. I. grē in p[re]senti a gl[ori]a i futuro. eos q̄ ābulāt i innocētia. licet frequēter p[ro]uentur bonis t[em]p[or]ali[us].

Hugo. B[ea]t[us] l[ex] bus in p[re]senti. **Hugo.** nar dus addit. Nec eos d[omi]n[us]. q̄ ambulāt in p[en]itētia. In translacōe hebraica hoc melius habetur videlicet qui ambulāt in p[er]f[ec]tōe. In nocentia enim non p[otes]t esse p[er]f[ec]ta virtus. quoniam qui innocens est nisi habuerit p[ro]uidentiam. non est p[er]f[ec]te consummat[us] virtutis. Propterea dicit in euang[el]io. **Stote prudentes sicut serpentes. et simplices sicut columbe.**

1. *Ap[osto]l[us] p[er] p[er]u[er]s[um] u[er]u[m] e[st] m[er]it[um]*

Cassi. Et quia psalmus tot bo
na explicare non potu
it que sanctus animus sentiebat
Ite sub ammiracione condudit di
cens. Domine uirtus qui tanta fa
cis que dici non possunt beatus

homo qui sperat in te. **Iero.** a non i tre
rat in te. **Iero.** remis: s; in
celestibus bonis. Ille sperat in do
mino qui conscientiam non habet pec
catorum; qui oculos liberos ad ce
los se

Cassi. Cuius spes in domino
uat **Cassi.** iugiter perseuerat
Mirabilis psalmus. a tunc munda
na suauitate iocundior qui sic nob
e ecclesie torcularia fecit amio dulces
cere. ut optabilius habeamus ta
li fasce de p[er]mi q[ui] h[ab]et s[an]cti sublimitati
b[on]i bleuari **Aug[ustinus].** Licet ei ne pu
miris i egestate in tribulatione in
oualle ploracionis i aduersitat[um] p[er]
fura in temptationib[us]: erit tamen
post ea bonu[m] tuum q[uo]d desideres scz
requies. eternitas. immortalitas. in
passibilitas. a iocunditas eterna

Collecta. Ad hanc eterne feli
citatatis beatitudinem to
ta mentis deuotione aspirantes.
benignum petimus saluatorem ut
que ad modum sensus nostros dulce
do presentis letacionis afficit. ita in
giter maneat in nobis gra[ti]a. quaz
ipse miseratus infundit ih[esu]s x[ristu]s
d[omi]n[us] n[ost]r[us] qui e[st] b[e]n[e]d[i]c[t]i[us] s[an]c[t]i s[an]c[t]i. Amen

~~Psalmus. lxxxiiij.~~

Benedixisti
domine ter

ram tuam auertisti capti. **Titul[us]**
i fine filijs chore **Psalm[us]** dauid

Cassio. Iste est tertius psal.
eoz. q[ui] agunt de p[ri]mo

Hugo. Et cetera filijs
uentu **Hugo.** chore a filijs
passionis x[risti] qui in caluaria cru
cifixus est. **Chore** em calu[aria] vel cal
uaria interpretatur. ut supra in p[ri]o
cedenti psalmo didum est **Et** licet
hic psalm[us] agat de x[risti] incarnaco
ne t[ame]n co[m]petit i[n]titulat[ur] de ei[us] passi
one in hoc q[uo]d cetera filijs chore.
q[ui] tota x[risti] uita fuit passio. et ince
pit a natiuitate eius. **U[bi]** eo t[em]p[or]e
q[ui] recitat ecc[lesi]a passionem x[risti] t[un]c i
p[ri]mo **Page** lin. incipit a natiuitate di
ces. vagit infans in arte posita p[er]
sepia. **Et** ei titul[us]. **In**ter co[m]e mon
nos p[er] fide[m] acced[ere] ad x[ristu]m ut ei[us] be
nedictionem habere mereamur

Cassi. Preuides itaq[ue] p[er] futura
miracula ta[m]q[ua]m de p[re]terito

Hugo. ablacione iniquitatis
a plebe dei p[er] b[e]n[e]d[i]c[t]io
ne[m] incarnacois x[risti] declarat dices.

Benedixisti d[omi]ne fra[tri] tuam **vij;**
p[er] m[en]t[em] tuam uel gen[er]u[m] h[um]anu[m] car
ne[m] assumendo. a p[er] hoc **L**autisti cap
titate[m] iacob **v** p[er] p[ri]m[um] origiale a po
pulo x[ristiano] p[er] q[uo]d gen[er]u[m] h[um]anum
tebatur a dyabolo captiuu[m]. **Et** b[e]n[e]d[i]c
dit iacob. q[ui] i[n]t[er]pretat[ur] sup[er]latas
q[ui] no[n] o[mn]es accipiunt gra[m] ista[m] n[isi] q[ui]
i baptismo renati sup[er]latat[ur] adu
sariu[m]. abrenunciates dyabolo: a om
nib[us] pompis eius. **De** q[ui]bus sub
ditur **R**emissisti iniquitatem ple
bis tue **v** idelicet cristiane prop[ter]
qua[m] fuerat captiuu[m]. **o**peruisti om

nia peccata eorum. In aquis bap
tismi ne videantur a deo ad punie
sum neq; ab homine ad imitadu
ne q; a demone ad acusandum
Mitigasti omnem iram tuam
diluendo peccata nostra. Lauertisti
ab ira indignationis tue.

Rico Relaxatio pene signu
est mitigationis ire.
Dec omnia dicuntur de futuro spi
ritu pphete. Cōsequenter ponitur
de peccato pro liberatione spiritua
li que fienda erat p christu; cum
dicitur. Conuertere nos deus salu
tatis noster. ab te datus cognos
cendum a pfecti? amandum qd
factum est per doctrinam christi
qui figuras a obscuritates veteris
testamenti explanauit; a rigore;
eius temperauit. Propter qd voca
tur lex amoris. La uerte iram tuā a
nobis. qd factum est p christi sa
tisfactionem. Usq; enim ad illam
horam omnes quātuncūq; iusti des
cendebant ad infernu; a sic ira dei
non erat totaliter auersa.

Aug Reversus cantatur in
completorio in princi
pio ad notandam a petendu; ple
nam conuersionem ad deum q; e it
in patria ubi completa erunt oia
ubi mot? animi in deum conuertē
tur. Modò enim corpus quod cor
rumpitur aggrauat amāz; ne om
nino possit ad deum conuertī. Vñ
apostolus ad romanos vñ. dicit.
Video aliā legem in membris me
is repugnantem legi mentis mee
a captiuantem me in lege peccati
Propter quod ipse cupiens scdm

totum corpus suum conuerti ad
dominum cōsequenter clamabat
dicens. Infelix ego homo. quis me
liberabit de corpore mortis huius. e
gratia dei p ihesum christu; domi
num nostru; Sciens itaq; propheta
deu; in misericordem subiungit.

Quoniam in eternū irasceris no
bis. quasi diceret. Nequaq; cū p
cere et misereri sit tibi proprium.
quia dicitur ab acie. iij. Cum irat?
fueris; misericordie recordaberis.

Rico La extēdes irā tuā a ge
neracōne in generacō
nē. vñ in sibi succedētib; qñ diceret
non. qā aduent? xpi fuit pmissus
infra certu; temp? ut haberetur da
nielis. ix. p ebdomabas. lxxij. ab
eo predictas. Deus tu cōuertens
ad nos p benedictā tuā; incarna
cōne. vñ uificabis nos. per tuam
grām. Vñ. Jo. pmo. Grā a uitas
p ihm cristū facta ē. a plebs tua
letabitur. **Cassio** que infeli
m te. **Cassio** ceter gaude
bat in se; in tunc quia totum

Aug gaudiū nīm de? e. q; uult
secur? gaudē; i illo gau
deat qui nō pōt pīre. Quid ei frēs
mei gaudere uultis in argēto. aut
argētū perit. aut tu. aut nemo. qd
prius. e. uerū illd ostat qvtrū
q; peritū est a tua argētum. Noli
ergo gaudere in istis. sed gaude in
illa luce que non habet occasū. Se
quit. Quē nob dñe miam tuā.

Rico mītendo filiū tuū ad li
beracōez nrām. a saluta
re tuū da nobis. .i. dominum xpm
quē ysa. prouidens futuru; dixit. ix.

capitulo **Filius** datus est nobis et
a vocabit nomen eius amabilem
a christum ergo tuum da nobis. In
illo enim est misericordia tua. **Cō**
sequenter psal. prenūciat icarna
tionem filij dei spū pphetie dicens

HUGO audia auribus
quid loquetur in me
dominus deus id est qui inspiret cor
di meo per spiritum prophetiam

Nicola Et quod illud si conse
quenter declarat di
cens quoniam loquetur pacez i ple
bem suam quia christo nato age
li statim cantauerunt. **Gla** in altissi
mis deo a in terra pax hoibus bo
nivoluntatis. **Hinc** a ij. dicit i plebe
sua quantum ad pplm isrl cōem. a su
p sacros suos quantum ad maiores
s. a doctores a dei ministros de quibus
multi crediderunt in christum sicut
dicitur. **Jo** .xij. a in eos qui cōner
tuntur ad cor id est veraciter a ex
corde conuertuntur ad christum quod
dicitur propter gentiles qui relicta
gentilitate fidem catholicam si sce
perunt deuote. **Vnde** translacio he
braica habet a non conuertentur
ad stulticiam. id est ydolatriam quae
est maxima stulticia. s. a tribue crea
ture deitatem. **L. veuipitū ppe timen**
tes eum salutare ipsius quod si dicat.

Licet super omnes loquetur pacez
tamen salutare ipsius id est salua
tio que per ipsum est a his prope
qui timent eum perseveranter a nō
solum his qui perfecte timent eum
sed his etiam qui dimittunt pecca
re propter timorem dei qui timor
licet sit seruilis propter timorem pe

ne tamen introducit caritatem a di
lectionem sicut seta filium sicut **Au**
gustinum ut allegat magister. in
sententiam distinctione. xxxiiij.

Et ideo dicitur id quod est ppe ti
metes in quantum talis timor de ppi
quo disponit ad caritatem. **Et** i ha
bitet gloria id est christus qui est
gloria patris in terra nostra. **Vnde** cri
sto nato dicitur. **Jo** .a. **Et** vidimus
gloriam eius gloriam quam sicut a pre

HUGO Moraliter vero intelligi
tur ut i habitet gla
id est testimonium bonum in tra
nostra hoc est in conscientia nostra
hoc testimonium ut dicit bernar
dus consistit in tribus. **Primum** est vide
licet credere quod remissione peccato
rum habere non possis nisi p idul
gentiam. **Deinde** quod nil boni operis
habere possis nisi ipse deus p sua
gratia hoc tibi concessit ut bonū
operaris. **Tertium** quod vitam eternam
nullis operibus promereri possis.

Sequitur misericordia et veritas
obuiaunt sibi. **Rito** id est conue
nunt sibi siml
i persona christi quod ex dei misericordia
vobis assumpsit carne. **Et** ideo ad
cōplendum veritatem pmissionis
facte patribus veteris testamēti fi
lius dei incarnari voluit. **Iusticia**
pax osculata sunt quia christus in sua
passione satisfecit pro nobis per
viam iusticie quam iusticia pax sta
tim fuit osculata quia per suam sa
guinem pacificauit ea que sunt i
celis a in terris. **Colos** .a. **Deinde** de la
rat modum natiuitatis christi quod natus
est de virgine. **Vnde** dicit veritas

christus qui dicit de seipso Jo. xiiij
Ego sum via: veritas: et vita. De terra
orta est. De virgine Maria: quae
terra vocatur ysa. xlv. Apia terra
et germinet saluatorem. Illa enim quae
oritur de terra non oritur de communi
terre maris et femine. Sic beata virgo
concepit et peperit sine virili communi-
sortio. Et propter hoc de isto conceptu
et ortu dicit ysa. liij. Ascendet sicut
virgultus ortus: et sicut radix de
terra siliensis: et de virgine non fructu-
data semine virili. Et iusticia de celo
prospexit. Et pater iustus: et tota
terras disposuit ut dei filius car-
nem acciperet de virgine: ut sic per
viam iusticie homo verus satisfacere
retur primus homo deum offendet.
Col. Moraliter. Veritas de terra
oritur quando peccato-
ris confessio accusantis seipsum de-
betur. Et iusticia de celo prosp-
xit quando ei datur remissio pecca-
torum: quod in illo publicano actu est.
Nam quae veritate humiliter de se con-
fessus est: dicitur. Propitius esto mi-
hi peccatori. iusticia super ipsum pro-
spexit. quae descendit iustificatus in do-
minum suum. **Nicola.** Deum ostendi-
am. Nicola. cur de qua vir-
tute virgo beata fuit fecundata cum
dicitur. Et tunc dominus dabit tem-
perantiam. Et gratie sue plenitudine:
non solum ad sanctificationem men-
tis virginis: sed etiam quantum ad
fecunditatem ventris. Et terra no-
stra. Et beata virgo intemerata.
Et dabit fructum suum. Et benedictum
dominum nostrum: ipsa permanentem
inconvicta virginitate: in partu quae

post partum. Deum de post ortum christi
agit de eius partore cum dicitur. Et
Uirga ante eum ambulabit.
Et Johannes baptista: qui dicit iu-
sticia eo quod penitentiam predicavit pro-
quam fit iusticia de offensis commis-
sis. propter quod dicit saluator. Mathe.
xxi. Venit ad vos Johannes in via
iusticie. Et quod ipse Johannes non so-
lum iusticia: pro me predicavit: sed et
primo eam tenuit pro asperitate: et
nitus: et in paritate videtur: sicut quod di-
citur Mathe. xiiij. Et subdit. Et po-
net in via. Et penitentiae gressus su-
os. Et factum ostendat in seipso quod
alijs predicabat verbo: sicut de cri-
sto dicitur Act. i. **Cepit** Iesus face-
re et docere. **Collect.** Cogitemus
quod sint incomprehensibilia in nostro
salvatore viscera pietatis: ut de sum-
mis celorum descendens ad huma-
ni generis saluationem dignatus
est omnium fieri servus: qui per ex-
emplum sue humilitatis ac penit-
tie docuit nos ad regna celorum per-
uenire. Ipse igitur documenta no-
stris inscribamur mentibus ac mi-
sericordiae eius in memoria crebro
reuerentes exerceamus nosmetip-
sos digna conversatione in operibus
iusticie. extinguamus fletibus et
dignis penitentiae fructibus culpas
quas fecimus quatinus tempora
ad indulgentiam nobis indulta sic ex-
pendere valeamus: ut eius vestigia
sequentes qui pro nobis nasci et
mori voluit: ipsi conregnare merea-
mur cum patre et spiritu sancto cui
est honor et gloria in secula seculo

eam Amen.

Psalmus. lxxxv

Indina domine
aurem tuam et exaudi

Titulus oratio dauid Jeron.

Psalmus iste vocem continet me-

diatoris christi domini qui hic o-

rat **glosa** pro nobis. vt facer-

etis. Quicquid est circa te vel in te

unde possis presumere abijce abs-

te. Tota presumptio tua: deus sit.

Ustodi animam meam. In la-

queis dyaboli. Quoniam sanctus

sum. non per me sed per te sanctifica-

tus sum in baptismo. vbi a te me

sanctificante: accepi remissionem

peccatorum. Non est ista superbia

elati dicendo. quoniam sanctus sum

sed confessio non ingrati. Si enim

dixeris te ex te sanctum: superbus

es. Rursus fidelis in christo a me

brum christi si te dixeris non esse

sanctum: ingratus es. Dic deo tuo

sanctus sum. quia sanctificasti me

quia accepi. non quia habui. sed

quia tu dedisti. non quia merui. **Saluum fac seruum tuum deus me-**

meus sperantem in te. Ecce ille san-

ctus non est superbus. quia spe-

rat in dominum. Misere mei do-

mine quoniam ad te clamaui tota

die. id est toto tempore vite mee.

Casti. Semper supplicare nos

pa delinquimus. Magna quidem

voce ille clamat ad dominum. qui

quis lingua taceat. bonis tam ope

tribus p[er]seueranter exd[ic]at. **It**
ifica animam serui tui.]
Iero a tribulationibus prese
tibus mestaz. Lqm ad te
d[omi]ne animam meam leuaui.]

Iero p[ro] deu otam oratione: que
sm damascenum est ele
uatio mentis in deum.

Aug Ammonemur em; cor
nostrum leuare in deum
ne putrescat i terra. Et v[er]u inquis
hoc possit; qui funes que machi
ne vel scales. Audi gradus affectus
sunt i[n]ter tuu voluntas tua est. Amā
do ascendis. negligēdo descendis.
Stans in terras in celo es si diligas
teu. Non em; sic leuatur cor quō
leuatur corpus. Corpus vt leuetur
mutat locum. Cor vt leuetur volū
tatem mutat. Quocunq[ue] enim con
uerterit se cor i[n] sti in terrenis reb[us]
amaritudinem iuenit. et vnde dul
cescat nō habet: nisi se leuet ad de
um. quo niam tu d[omi]ne suauis.]

Cal quia post amaritudinem
huius mūdi dulcis es ad
te reuertētib[us]. La mitis.] quia diu
sustines peccatores. La multe mise
ricordie. v. copiosus es i misericor
dial omnibus iuocantib[us] te.]

Iero Quomaz his qui te puro
corde iuocant: mite te pre
tes: copiosam misericordiaz eis s[er]u
dulges. **Aug** v[er]bus p[ro]cipe d[omi]ne
orationem. **Iero** loquit de deo
meam. **Iero** ad modū bo
minis: qui indinat aurem suā ad
illud qd vult audire. La intē devo
ti d[omi]ne orationis mee.] d[omi]no mibi ef
fectum orationis mee.]

Oratio tua ad deum loqui

Aug Oratio tua ad deū loqui
tio est. Quid legis: t[em]p[or]e
tibi loquitur. Quādo oras: de o loq[ui]
ris. Qū vanas noxias a supfluas
in oratione intermiscas cogitatōes
iniuria est eius cui quō loqui ince
peras. Sed quid. Despondum est
ergo de genere humano: et dicen
dum iaz ad damnationem pertine
re omnē hominem cui fuerit
aliqua cogitatio oranti a interrupe
rit orationem ipsius. Si hoc dixerim[us]
fratres: que spes remāet nō
video. Puta dicere deum. Quotiens
cumq[ue] ante me stetit tanta vana
a supflua cogitasti: a vix mihi sit a
bilem et fixam orationem fecisti:
responde. Tu autez d[omi]ne suauis
es a mitis tolerās me. Ex egritudi
ne defluo. cura me et stabo. da vi
res firmas a firmus ero. Respōde
at deus a dicat. Si vis vt p[ro]cipiam
a figam in auri bus meis oratōez
tuam: p[ro]cipe a fige i corde tuo leges
meaz. Sequitur. **I**n die tribula
tionis mee.] v. in toto tempore hu
ius vite que plena ē miseris. Lda
maui ad **HUGO** Et h[oc] secure
te]. **HUGO** feci. Quia
multociens L[ex] audisti me.] qui es
adintor in tribulationibus. Et te
ne potes me iuuando exaudire. L

Quia non est similis tui in d[omi]nis
d[omi]ne: a nō est s[er]u opa tua.]

Iero Non reperitur in simula
cris gentium qui sic pos
sit vt tu: ope **Iero** Sequitur p[ro]
rari. **Iero** p[ro]phetia de cō
uersione gētū. **O**mnes gētes q[ui]
sunt fecisti.] v. multi ex omnibus

64.

gentibus per figuram yphole.

HUGO venient p fidem. La
adorabunt coram te
dn̄e: a glorificabūt. v gloriosum
predicabunt. lnomen tuū. videlz
xp̄ianū. **Q** uoniam magnus es
tu. ln̄ potētia. a faciēs mirabilia.
ln̄ actu que nemo potest opari.

Cal. Quis enim vt ipse celum
terramq; vel oia que i eis
sunt momentanea possit celeritate
p̄ficere: aut eoz existētias cōtinē.
Lu es deus solus q̄ hęc oia facis.

Rico Allegationibus p exau
ditione petitionis sue de
cursis: cōsequēter format petitionē
suam: dicens. **Q** educ me dn̄e in
via tua. sc̄. fidei a mox siue māda
toz tuoz. La ingrediā in veritate
tua. lid ē in veritate vite a te tradi
ta in lege. quia aliter ingredi non
possem: nisi per te ductorem.

Aug⁹ Quomō dēducit semp
monendo: semp dōnan
do tibi manū tuā v auxiliū tuū.

HUGO Letetur cor meū. ln̄ te
ductorem dū spē pre
gustat p̄tēnitatē. Sed qz dum ad
huc est homo in hac vita cadē po
test. Ideo addit. Lu timeat nomē
tuū. dum cogitat discretione in
dicij futuri: vbi nomē eius erit ad
mirabile. de qua ysa. xix. dicit. Ec
ce nomen dn̄i venit de longinquo:
ardēs furor ei⁹ a grauis ad portan
dum. Ex timore autē sequit̄ confes
sio peccatoz. Vnde subdit. **Q** on
fiteloz tibi dn̄e deus meus. Joia pec
cata mea. ln̄ toto corde. Quatuor
sunt parts cordis. sc̄. imaginatio si

ue cogitatio. memoria: intelligētia.
volūtas. Et his omnib⁹ partibus
cōfitendū est. Peccatoz emz cōfite
ri debet peccata ex cogitatioe: vt. f
p̄meditatus accedat ad confessio
nem: iuxta illud ysa. xxxviii. Reco
gitabo tibi omnes annos meos in
amaritudine anime mee. Item ex
memoria: vt que p̄cogitauerit nō
obliuiscatur in cōfessione. Ite; ex
intelligētia: vt intelligat magnitu
dinez a abominationē peccatoz.
Ite; cōfiteri debet ex volūtate. sc̄. satif
faciendi: a amplius non faciendi
pecca. **Cast.** Sicq; ex toto corde
tum. cōfite: qui se ad do
minū vniuersa mentis integritate
trāstulerit. Addiditq;. Lu et glori
catō nomē tuū in eternū. hoc sigt
videlicet qz laudes dn̄o inter sādōs
eius ingitē p̄sonabit dūm in illa
beatitudine p̄mia p̄missa p̄cepit.
Causam vero dicte laudatiōis sub
iungit: dicens. **Q** uoniam miseri
cordia tua magna est super me.
Dane misericordiā dēclarat cur di
cit. La eripūisti animaz meam ex
inferno inferiori. Infernū vero nō
irrationabilē forsitā arbitramur
esse sub terris: cum in veteri testa
mento de dathan a Abiron legat̄
Apuit se terra a deglutiuit eos. et
viui descēdētūt ad inferos. Sed qz
itinere illuc anime transferantur:
quonia; i auctoritate diuina non
legitur: habemus icertuz. Infernū
habere inferiorem partē; loc⁹ euā
gelij testatur: quo dicit impiuz di
uitem i flammis constitutuz leual
se oculos suos et Lazareum vidisse

plura sunt...

Dignus...

mp. X. p. 100. p. 101. p. 102. p. 103. p. 104. p. 105. p. 106. p. 107. p. 108. p. 109. p. 110. p. 111. p. 112. p. 113. p. 114. p. 115. p. 116. p. 117. p. 118. p. 119. p. 120. p. 121. p. 122. p. 123. p. 124. p. 125. p. 126. p. 127. p. 128. p. 129. p. 130. p. 131. p. 132. p. 133. p. 134. p. 135. p. 136. p. 137. p. 138. p. 139. p. 140. p. 141. p. 142. p. 143. p. 144. p. 145. p. 146. p. 147. p. 148. p. 149. p. 150. p. 151. p. 152. p. 153. p. 154. p. 155. p. 156. p. 157. p. 158. p. 159. p. 160. p. 161. p. 162. p. 163. p. 164. p. 165. p. 166. p. 167. p. 168. p. 169. p. 170. p. 171. p. 172. p. 173. p. 174. p. 175. p. 176. p. 177. p. 178. p. 179. p. 180. p. 181. p. 182. p. 183. p. 184. p. 185. p. 186. p. 187. p. 188. p. 189. p. 190. p. 191. p. 192. p. 193. p. 194. p. 195. p. 196. p. 197. p. 198. p. 199. p. 200. p. 201. p. 202. p. 203. p. 204. p. 205. p. 206. p. 207. p. 208. p. 209. p. 210. p. 211. p. 212. p. 213. p. 214. p. 215. p. 216. p. 217. p. 218. p. 219. p. 220. p. 221. p. 222. p. 223. p. 224. p. 225. p. 226. p. 227. p. 228. p. 229. p. 230. p. 231. p. 232. p. 233. p. 234. p. 235. p. 236. p. 237. p. 238. p. 239. p. 240. p. 241. p. 242. p. 243. p. 244. p. 245. p. 246. p. 247. p. 248. p. 249. p. 250. p. 251. p. 252. p. 253. p. 254. p. 255. p. 256. p. 257. p. 258. p. 259. p. 260. p. 261. p. 262. p. 263. p. 264. p. 265. p. 266. p. 267. p. 268. p. 269. p. 270. p. 271. p. 272. p. 273. p. 274. p. 275. p. 276. p. 277. p. 278. p. 279. p. 280. p. 281. p. 282. p. 283. p. 284. p. 285. p. 286. p. 287. p. 288. p. 289. p. 290. p. 291. p. 292. p. 293. p. 294. p. 295. p. 296. p. 297. p. 298. p. 299. p. 300. p. 301. p. 302. p. 303. p. 304. p. 305. p. 306. p. 307. p. 308. p. 309. p. 310. p. 311. p. 312. p. 313. p. 314. p. 315. p. 316. p. 317. p. 318. p. 319. p. 320. p. 321. p. 322. p. 323. p. 324. p. 325. p. 326. p. 327. p. 328. p. 329. p. 330. p. 331. p. 332. p. 333. p. 334. p. 335. p. 336. p. 337. p. 338. p. 339. p. 340. p. 341. p. 342. p. 343. p. 344. p. 345. p. 346. p. 347. p. 348. p. 349. p. 350. p. 351. p. 352. p. 353. p. 354. p. 355. p. 356. p. 357. p. 358. p. 359. p. 360. p. 361. p. 362. p. 363. p. 364. p. 365. p. 366. p. 367. p. 368. p. 369. p. 370. p. 371. p. 372. p. 373. p. 374. p. 375. p. 376. p. 377. p. 378. p. 379. p. 380. p. 381. p. 382. p. 383. p. 384. p. 385. p. 386. p. 387. p. 388. p. 389. p. 390. p. 391. p. 392. p. 393. p. 394. p. 395. p. 396. p. 397. p. 398. p. 399. p. 400. p. 401. p. 402. p. 403. p. 404. p. 405. p. 406. p. 407. p. 408. p. 409. p. 410. p. 411. p. 412. p. 413. p. 414. p. 415. p. 416. p. 417. p. 418. p. 419. p. 420. p. 421. p. 422. p. 423. p. 424. p. 425. p. 426. p. 427. p. 428. p. 429. p. 430. p. 431. p. 432. p. 433. p. 434. p. 435. p. 436. p. 437. p. 438. p. 439. p. 440. p. 441. p. 442. p. 443. p. 444. p. 445. p. 446. p. 447. p. 448. p. 449. p. 450. p. 451. p. 452. p. 453. p. 454. p. 455. p. 456. p. 457. p. 458. p. 459. p. 460. p. 461. p. 462. p. 463. p. 464. p. 465. p. 466. p. 467. p. 468. p. 469. p. 470. p. 471. p. 472. p. 473. p. 474. p. 475. p. 476. p. 477. p. 478. p. 479. p. 480. p. 481. p. 482. p. 483. p. 484. p. 485. p. 486. p. 487. p. 488. p. 489. p. 490. p. 491. p. 492. p. 493. p. 494. p. 495. p. 496. p. 497. p. 498. p. 499. p. 500. p. 501. p. 502. p. 503. p. 504. p. 505. p. 506. p. 507. p. 508. p. 509. p. 510. p. 511. p. 512. p. 513. p. 514. p. 515. p. 516. p. 517. p. 518. p. 519. p. 520. p. 521. p. 522. p. 523. p. 524. p. 525. p. 526. p. 527. p. 528. p. 529. p. 530. p. 531. p. 532. p. 533. p. 534. p. 535. p. 536. p. 537. p. 538. p. 539. p. 540. p. 541. p. 542. p. 543. p. 544. p. 545. p. 546. p. 547. p. 548. p. 549. p. 550. p. 551. p. 552. p. 553. p. 554. p. 555. p. 556. p. 557. p. 558. p. 559. p. 560. p. 561. p. 562. p. 563. p. 564. p. 565. p. 566. p. 567. p. 568. p. 569. p. 570. p. 571. p. 572. p. 573. p. 574. p. 575. p. 576. p. 577. p. 578. p. 579. p. 580. p. 581. p. 582. p. 583. p. 584. p. 585. p. 586. p. 587. p. 588. p. 589. p. 590. p. 591. p. 592. p. 593. p. 594. p. 595. p. 596. p. 597. p. 598. p. 599. p. 600. p. 601. p. 602. p. 603. p. 604. p. 605. p. 606. p. 607. p. 608. p. 609. p. 610. p. 611. p. 612. p. 613. p. 614. p. 615. p. 616. p. 617. p. 618. p. 619. p. 620. p. 621. p. 622. p. 623. p. 624. p. 625. p. 626. p. 627. p. 628. p. 629. p. 630. p. 631. p. 632. p. 633. p. 634. p. 635. p. 636. p. 637. p. 638. p. 639. p. 640. p. 641. p. 642. p. 643. p. 644. p. 645. p. 646. p. 647. p. 648. p. 649. p. 650. p. 651. p. 652. p. 653. p. 654. p. 655. p. 656. p. 657. p. 658. p. 659. p. 660. p. 661. p. 662. p. 663. p. 664. p. 665. p. 666. p. 667. p. 668. p. 669. p. 670. p. 671. p. 672. p. 673. p. 674. p. 675. p. 676. p. 677. p. 678. p. 679. p. 680. p. 681. p. 682. p. 683. p. 684. p. 685. p. 686. p. 687. p. 688. p. 689. p. 690. p. 691. p. 692. p. 693. p. 694. p. 695. p. 696. p. 697. p. 698. p. 699. p. 700. p. 701. p. 702. p. 703. p. 704. p. 705. p. 706. p. 707. p. 708. p. 709. p. 710. p. 711. p. 712. p. 713. p. 714. p. 715. p. 716. p. 717. p. 718. p. 719. p. 720. p. 721. p. 722. p. 723. p. 724. p. 725. p. 726. p. 727. p. 728. p. 729. p. 730. p. 731. p. 732. p. 733. p. 734. p. 735. p. 736. p. 737. p. 738. p. 739. p. 740. p. 741. p. 742. p. 743. p. 744. p. 745. p. 746. p. 747. p. 748. p. 749. p. 750. p. 751. p. 752. p. 753. p. 754. p. 755. p. 756. p. 757. p. 758. p. 759. p. 760. p. 761. p. 762. p. 763. p. 764. p. 765. p. 766. p. 767. p. 768. p. 769. p. 770. p. 771. p. 772. p. 773. p. 774. p. 775. p. 776. p. 777. p. 778. p. 779. p. 780. p. 781. p. 782. p. 783. p. 784. p. 785. p. 786. p. 787. p. 788. p. 789. p. 790. p. 791. p. 792. p. 793. p. 794. p. 795. p. 796. p. 797. p. 798. p. 799. p. 800. p. 801. p. 802. p. 803. p. 804. p. 805. p. 806. p. 807. p. 808. p. 809. p. 810. p. 811. p. 812. p. 813. p. 814. p. 815. p. 816. p. 817. p. 818. p. 819. p. 820. p. 821. p. 822. p. 823. p. 824. p. 825. p. 826. p. 827. p. 828. p. 829. p. 830. p. 831. p. 832. p. 833. p. 834. p. 835. p. 836. p. 837. p. 838. p. 839. p. 840. p. 841. p. 842. p. 843. p. 844. p. 845. p. 846. p. 847. p. 848. p. 849. p. 850. p. 851. p. 852. p. 853. p. 854. p. 855. p. 856. p. 857. p. 858. p. 859. p. 860. p. 861. p. 862. p. 863. p. 864. p. 865. p. 866. p. 867. p. 868. p. 869. p. 870. p. 871. p. 872. p. 873. p. 874. p. 875. p. 876. p. 877. p. 878. p. 879. p. 880. p. 881. p. 882. p. 883. p. 884. p. 885. p. 886. p. 887. p. 888. p. 889. p. 890. p. 891. p. 892. p. 893. p. 894. p. 895. p. 896. p. 897. p. 898. p. 899. p. 900. p. 901. p. 902. p. 903. p. 904. p. 905. p. 906. p. 907. p. 908. p. 909. p. 910. p. 911. p. 912. p. 913. p. 914. p. 915. p. 916. p. 917. p. 918. p. 919. p. 920. p. 921. p. 922. p. 923. p. 924. p. 925. p. 926. p. 927. p. 928. p. 929. p. 930. p. 931. p. 932. p. 933. p. 934. p. 935. p. 936. p. 937. p. 938. p. 939. p. 940. p. 941. p. 942. p. 943. p. 944. p. 945. p. 946. p. 947. p. 948. p. 949. p. 950. p. 951. p. 952. p. 953. p. 954. p. 955. p. 956. p. 957. p. 958. p. 959. p. 960. p. 961. p. 962. p. 963. p. 964. p. 965. p. 966. p. 967. p. 968. p. 969. p. 970. p. 971. p. 972. p. 973. p. 974. p. 975. p. 976. p. 977. p. 978. p. 979. p. 980. p. 981. p. 982. p. 983. p. 984. p. 985. p. 986. p. 987. p. 988. p. 989. p. 990. p. 991. p. 992. p. 993. p. 994. p. 995. p. 996. p. 997. p. 998. p. 999. p. 1000.

in sinu Abrahæ. S; licet vtrique esse apud inferos viderent: p meritoꝝ tamen discretionẽ superioreꝝ locuꝝ sanctis: inferiorem vero peccatori bus doctoz Augustin⁹ estimat de putandum. Vnde nunc gratias agens fidelis populus: dicit aiam suam liberatã ab inferno inferiori **Augli.** id est a talibus pec catis per que posset deduci ad tormenta inferni inferioris. non in quo iam erat: sed futu rus fuerat: nisi dei gratia eum libe rasset. Sequitur vox capitis nostri pro parte humanitatis assumpte exponens suã passionẽ a resurre ctione. **HUGO** O deus pater. L. **Riqui** iudei **Lin** surrexerunt super me. Id est cõ tra me: accusantes me falsis testi bus. **La synagoga** potentium. Id est congregatio principum: sacer dotum: a phariseoꝝ. **Que** fierunt dolosis consilijs. **La** animaz meam. ut interficerent me. **La** non propo fuerunt te in cõspetu suo. ut time rent me innocente occidere. **Et** tu domine deus meus miserator. in actu. **La** misericors. in natura. **La** patiens. peccatores diu expectas ad penitentiaz. **La** multe misericor die. quia multus es ad ignoscen dum. **La** verax in promissis. **Respi ce** in me a miserece mei: da imperiũ puero tuo. **Da** iudiciuꝝ filio tuo. Vnde Johan. v. dicit. Pater nõ iudicat quenq;: sed omne iudicium dedit filio. **Et** saluum fac filiuꝝ ancille tue. **Da** beate Marie: educendo me ab inferis. **Fac** mecuꝝ signũ

in bono. **Da** ut me a resurrectione sit si gnum fidelium meoꝝ. **Et** bene di cit **me** cum. quia filius vt deus suscitauit carnem suã cum patre. **Et** hæc mihi facias. **Ut** videant qui oderunt me. **Si** iudei. **La** confundan tur. **vel** hic p emendatoꝝ: **vel** in futuro per damnationem. **Quom i** am tu domine. **Da** diuisti me. in passione. **La** consolatus es me. in resurre ctione. **Mico** Moralit̃ vero **Da** imperiũ puero tuo. **Da** mihi potestatem de vincendi passiones animi mei: a temptationes inimici. **La** saluum fac filium ancille tue. **HUGO** **Da** ecclesie catholice in qua renatus sum ex aqua a spiritu sancto. **Fac** mecuꝝ signum in bono. **Ut** cum sanctis tu is appaream in resurrectione imor talis. **Ut** videant qui oderunt me. videlicet maligni: tam demones q̃ homines. **La** confundantur. **Aug⁹** In iudicio confundentur pniciose qui modo no hnt confundi salubriter. Confun dentur enim quãdo dicent. **Hi** sunt q̃s aliquñ hũim⁹ in derisu a i simili tudinem improperij. **Nos** insensa ti vitam illorum estimabam⁹ infa miam. **Ece** quomõ computati sunt inter filios dei. **Quid** nobis pfuit superbia nostra: aut diuitiaruꝝ ia ctantia quid contulit nobis. **Trã** sicut omnia illa tanq̃m vmbra **Abiecit** q; **Quom i** a tu domine ad iuisti me. in certamine: taz demo num q̃ tribulationum. **Adiuuat** quãdo virtutem prestat resistẽ di. **Eijj.**

temptationibus aut patiendo ad
uersa. *[a consolatus es me.]* in mise-
ria huius seculi: qđ est regio mor-
tuoꝝ: in qua est labor: dolor: timor:
tribulatio: temptatio: gemitus: su-
spiriu. **D**ic falsi felices sunt: veri in
felices. quia falsa felicitas vera mi-
seria est. **Q**ui vero se agnoscit i ve-
ra miseria esse: erit etiam in vera fe-
licitate. et tamen nunc quia miser
es: audi dñm dicentem. **B**eati iuge-
tes. **N**ihil tam cōiundū miserie q̄
beatitudo. **B**eati em̄ sunt in spe tu-
gentes in re. quia adhuc in tribu-
lationibus istis: in peregrinatione
ista: i morte ista miseras istas pa-
tiunt. **C**ontristatus est beatus **Cy-**
prianus a ceteri martires in passi-
one: mō solati sunt in corona. **D**o-
minus enim noster **I**esus christus
adhuc interpellat pro nobis. **O**nt-
nes martires qui cum illo sunt in-
pellant pro nobis. **N**on transeunt
interpellationes ipsorū: nisi cū trā-
sierit gemitus noster. a cum tran-
sierit gemitus noster: om̄es i vna
voce: in vno populo: in vna patria
milia milia iuncta psallentibꝫ an-
gelis: choris celestium potestatuꝝ
in vna ciuitate viuentium erunt.
Nullus ibi gemit: nec suspirat: ne-
q̄ eget: aut laborat: vel morit: i pa-
ce sempiterna ibi perfeimur. **C**el-
sant opera misericordie. q̄ ibi nul-
la miseria iuenitur. nec opus erit
ibi arandi: seminandi: coquendis:
vel texendi. **N**ihil horū: neq̄ aliq̄
necessitas ibi est. **E**t vbi necessitas
non erit neq̄ miseria vel indigētia
ibi opa necessitatis et miserie non

erunt. **Q**uid ibi erit negotium vel
actio nostras. **N**unqđ amor noster

Cassi. erit otiosus. **N**equaq̄.
sed erit qđ dicit in alio
psalmo. **B**eati qui habitant in do-
mo tua dñe: in secula seculorū lau-
dabunt te. **H**ec erit actio nra: laus
dei. **A**mas ibi a laudas deum. hoc
erit ibi negociū tuū. non desines
ipsū amare. quia pulchritudo eiꝫ
insatiabilis est. **E**t non desines eū
laudare. quia semp̄ esuriet eū. **N**ā
de sapia dictū est. **Q**ui te edunt ad-
huc esurient. **H**ec dulcedo erit ief-
fabilis. **I**nteriz quid petit a nobis
deus. nisi fidem non fictā: spem fir-
mam: caritatē puram. **A**mbulet er-
go quisquis fidelis in via dei. seruat
patienter temptationes a molestias
seculi. suscipiatq̄ in hac valle
miserie cōsolationes dñi nostri **Ie-**
su xpi qui est benedictus in secula
seculorum. **A**men.

Psal. lxxxvi.

Vindamē-
ta eiꝫ in. **T**itus. **S**i-
lis chore ps. cantia

Filij chore fideles signent christiāos
quibus propheta ciuitatē dei & ecclē-
siam pre- **H**ugo **E**cclē-
dicat. **H**ugo **S**tatus eius
dem. **P**rimo scđm statum quo mi-
litat in terris: a quo dicitur in ps.
quia in pñti statu ecclēsia operat.
Et scđm futurum statū: a quo di-
citur cantiaꝝ. quia ecclēsia trium-
phans cāticis a laudibꝫ dei delectat.

Titus... Hugo...

glo. Intencōne nos ab amore
monet celestis iherusalem?
Dico. De materia huius psal
mi dicunt aliqui hebrei
q loquitur de ciuitate iherusalem
quā edificauit salomō eā clauden
do triplia muro a de templo quod
edificauit ibi valde nobilitē et sup
tiose vt patet. iij. regū. ij. palip.
sed hoc non videtur posse staē qā
cum dicitur infra. **Glosa** dicta sūt
de te ciuitas dei. In hebreo habet.
Cela. quod ppetuitatē significat
a parte post. propter quod.

Jeronim⁹ addit temp. qd
ē omisus in tras
lacio ne communi. Ciuitas et tem
plum qd edificauit salomon non
durauit ippetuum. sed solū ccc xx
annis sū hebreos. a tūc nabugo
dnoso ciuitatē a templū destrux
it vt habetur. iij. regū. vltimo Sā
tiem in dōctōēs nostri. Jeronim⁹
Aug⁹ a Cassiodorus dicunt q ist e
psalmus loquitur ad litterā de mi
sterio christi a ecclesie vt dictū est
Propheta ergo plenus spiritu sā
cto multū volens apud se. de ciui
tate dei fastigium ecclesie militan
tis describens ait

Fundamēta eius id est ecclesie
collocata sunt in montibus
sanctis. in xpō a apłis. Et hoc iij.
Job. loquitur in apocalip. xxi. di
cens Et murus ciuitatis habēs fū
damenta. xij. Et in ipsi. xij. nomi
na xij apostolorū. a agmī. diligite
dominus portas syon. **Porte syō**
id est ecclesie que deum hic specu
latur p fidem dicuntur illa per que

fit ingressus ad ecclesiam militan
tem scilicet exorcismus. cathecismus
a baptism⁹. **Super omnia taberna
cula iacob.** id est super cultū vete
ris legis qui fuit in pluribus taber
naculis. **Primo** videlicet in tabna
culo facto a dauid. ii. regum. vij.
Tertio in templo salomonis. iij.
regū. vi. **Glosa** dicta sunt de te
in veteri testamento vt patet in hoc
libro psalmorum a in nouo testa
mento in pluribus locis. **Ciuitas
dei.** Ciuitas est ciuium vnitas. In
ecclesia vero de omnibus natiōib⁹
vniantur omnes p fidē a caritatē
christi p quod efficiuntur ciues ce
lestes sū q dicitur ad ephesios.
ii. Jam non estis hospites a adue
ne. sed estis ciues sanctorum a do
mestici dei. **Consequenter** describi
tur ciuium multiplicatō que facta
est per predicationem apostolorū
Vnde dicit. **Memor** ero raab a ba
bilonis. **scientium me.** **Hic** raab
sū hebreos a leatim Jeronimū
in translatione hebraica non est
propriū nomen illius mulieris
meretricis que recepit nuncios io
sue a abscondit vt habetur. ij. iosue
sed est nomen appellatiuum a sig
nificat super
hugo Per quod
populis gentilis superbus ydola
trix et peccatis: qui nuncios cri
sti id est apostolos suscepit et pre
dicationem eorum in cordibus su
is abscondit. **Per** babilonez que
interpretatur confusio intelligunt
generaliter omnes peccatoēs qui
in confusione peccatorum sunt. **De**
Ciui.

hijis ergo dicit dominus p[ro]ph[et]e
tam. Memox ero raab a babilo[is]
idest gentium a peccatorum. Sci
entium me. per fidem quos conse
quenter per partes determinavit
dicens. Ecce alienigene. scilicet
gentes. Tyrus. idest peccatores
qui sunt in angustia penitentie si
cut prius fuerunt in angustia pec
catorum. Nam tyrus angustia in
terpretatur. a populus ethyopu
qui peccatorum fuerant obscuri
tate teterim. Hij fuerunt illic. id
est in ecclesia. De quibus
desia Callio. resurgentiu
sanctorum muneru. in illa celesti
patria compleatur. ecce gloriosa
dicta sunt de te ciuitas dei.

Hugo que videlicet glorio
sa declarat cum sub
iungit dicens. Nunquid syon
dicit ho. Nico syon significat
mo. ecclesiam. a est
hic d[omi]ni casus vt sit sensus

Hugo Nunquid purus homo
dicit syon idest persuadet eccle
sie. istud videlicet gloriosum mira
culum. quod sequitur videlicet. a
homo natus est in ea. idest cristus
homo natus est in ecclesia. a ipse
christus. fundauit eam. videli
cet ecclesiam in apostolis a creden
tibus qui homo christus est. altis
simus. idest deus. Hoc enim est
impossibile de puro homine fieri vt
quis fundat ciuitatem a nascatur
in ea quoniam fundator ciuitatis
prior est ciuitate. Vnde ecclesia n[on]
potuit hoc de christo homine crede
re nisi in christo diuinitate p[er] ope

ra miraculorum intellexiss[et]. Chri
stus enim homo natus est in ea:
a christus deus fundauit eam.

Augustinus Sic fundauit ci
uitatem ecclesiam. in qua spiritua
liter nasceretur. quod creauit m[er]e
de qua carnaliter nasceretur

Collect. Vnde a de beata vie
gine maria potest h
verfus exponi ad litteras hoc mo
Nunquid syon. idest b[ea]ta
syon. Hugo virgo q[ui] de
syon idest de in diebus traxit origine
nunquid dicit corde a ore. sup[er] ho
purus est. quasi dicat. Non dicit
q[uod] filius suus purus homo sit sed
potius q[uod] filius suus b[eat]us. sit de
us a homo. Vnde de vtraq[ue] natu
ra eius subiungit dicitur. a homo
natus est in ea. Ecce humanitas
filij eius. a non dicit puer. sed ho
mo natus est in ea. Juxta illud. Je
remie. xxxi. Femina circumdabit
vi

Nicola quia cristus ab
e[ius] instanti concep
tionis sue fuit in utero matris ho
perfectus virtutibus a scientijs.
licet non fm quantitatem corp[or]is
Et ipse christus qui est altissim[us]
fm naturam diuinam fundauit
beatam virginem eam confirman
do sua gratia. ita q[uod] nec mortaliter
nec vialiter peccauit. Et tene ista
scimus quia dominus. narrabit
idest narrari faciet in scripturis
populorum. idest in euangelijs
ad omnes populos predicatis et
deriuatis. Et dicit. narrabit. qa
ipse christus nihil scripsit sed feri
tere euangelia euangelistis in spi

cauit. a principibus. id est aposto-
lorum qui sunt principes horum.
videlicet populorum. crede narium.
qui scilicet apostoli fuerunt in
ea. scilicet ecclesia. et scripserunt
christi ecclesie misterium ut pa-
tet in epistolis pauli et aliorum apo-
stolorum. Consequenter describit
secundus status ecclesie scilicet tri-
umphantis in quo est laus ingis-
a perennis. Vnde dicitur. **Sicut**
letantur. Hic sicut in hoc
um] **hugo** loco est expressi-
um veritatis et non nota similitu-
dine. **Cassiodorus** quia plenius
finitum gaudium istius mundi
vix est ymago aut similitudo ali-
qua future felicitatis.

hugo dicit ergo. Sicut letan-
tatio est in te. **Ruod** sic legitur. **O**
nispontis: superna habitatio omnium
beatorum est in te. sicut letancium
id est omnes qui habitant in te io-
cundi sunt et vere letantur. quod de
ecclesia presenti non potest verifi-
cari. quia semper sunt in ea aliqui
afflicti mesticia temporali. **Et** quia
hic versutus de beata virgine ca-
mitur. potest et de ipsa dici. Sicut le-
tancium omnium: habitatio est in
te sancta dei genitrix. quia tu spes
es. consolatio. refugium. turrisque
fortissima et inexpugnabilis omni-
bus. qui ad te confugiunt. Vnde
cantat ecclesia. Sub tuam protecti-
onem confugimus ubi infirmi ac-
ceperunt virtutem: et propter hoc
tibi psallimus dei **Cassiod.**
genitrix virgo.

Laudata est demonstratio gene-
re civitas illa fidelium. non tempo-
ralibus bonis: sed eterna felicitate
mira. **Coll.** Et sermone bea-
tissimi fulgentii episcopi. Consideremus dilectissimi de-
siderabilem huius civitatis felici-
tatem. in quantum desiderare possi-
bile est. Ut enim vere est considerare
nullus sermo sufficiet. De ea enim
in quodam loco dictum est. Considera-
te quo aufugit dolor. tristitia et ge-
mitus. Quid in hac vita beatius.
ubi nulla est miseria. nullus dolor.
nullus timor. nulla infirmitas. nul-
la discordia sed cuncta consona. quia
pax erit et concordia omnium san-
ctorum letantium in ea: in qua re-
gem christum in deo suo specu-
lantur. cuius pulchritudo. cuius
gloria et maiestas humanorum exce-
dit sensum. **O** quam grandis leticia. quam
excellens sanctorum gloria. cum
vnaque facies fulgebit sicut sol et
deus erit omnia in omnibus. **O** quam
ta illis in communi leticia. qualis
felicitas sanctorum omnium. qui
hic dominica precepta seruantes
et ad celestes thesauros terrena
patrimonia transferentes. illic in-
enarrabili iocunditate letantur. **Pre-**
sta nobis domine ihesu christe rex
eternus. ut quod hic verbis de glo-
ria tante felicitatis explicare non
possumus. ibi in eterna beatitudi-
ne te donante cernamus. Qui cum
patre et spiritu sancto vivis et reg-
nas in secula seculorum. Amen

Psalmus lxxxvii

florus
psalmus

Domine de
salutis Titulus canticū
psal. filijs chore In fine
pro melech ad respōdendum intel
lectus emā. **H**u. Sciendum q
israhelite. **H**u. i psalmis illis
vbi in titulo apponitur psal. signi
ficatur q ille psal. agit de operacō
ne: vbi aut apponitur canticum ibi
agit de spiritali leticia: vbi autē
vtrumq; sicut hic insinuat q de
vtrōq; agit. vnde pōt de facili intel
ligi titulus iste Cuius sensus tal
ē. Hic psalm⁹ dirigit nos in finem
id est in cristum vt sepe dictū est.
quia ad ipsum tendimus tanq; ad
finem nos pficientem. a est canticū
ps. q; hortatur nos ad opandum
in leticia spiritali Et cantat filijs
chore id est imitatorib; passionis
christi pro melech ad respōdendū
Melech interpretat chorus Filij et
go chore hoc est vere christiani de
bent esse quasi chorus p lataz imi
tationem passionis christi respōde
res precatori christo qui p̄mus
incepit pati voluntarie a cum leticia
fm q; dicit petr⁹ vñ. xp̄s passus
ē p nobis: exemplum vobis relin
quens vt sequamini vestigia eius
Et hic est intellectus eman id est
coheredum christi. Nam eman fea
ter interpretatur. a additur israhel
ite. quia tales imitantur christuz
qui sunt israhelite id est solum de
um intencōnis oculo in suis operi
bus considerantes. Nam israhelyi
dens sm interpretatur Intencōne
monet christi passionem imitari.

Nico Nam fm Augustinum
a Jeronimum matris
huius psalmi est. Passio dñi nū
ibu christi quam ps̄s preiudic per
spiritum p̄p̄cie a eā scripsit i hoc
psal. i p̄sona xp̄i hoīs ad pr̄ez. d.

Domine rōne gñalis gubna
cōis. **H**ugo **L**audor

Lsalutis mee. **I**p̄ que spero saluari

Cassi. Nam q; salutis sue deuz
p̄fiteat auctore. om̄a q;
oportuerat dici plenissime ac bre
uit̄ explicauit. Sic magister opt⁹
cū pr̄em p̄atur. nobis que admo
dum supplicare delectam⁹ ostēdit a
addit **L** in die. id est in prosperis
L clamauit. **L** orando. **L** a nocte. id est i
aduersitate. **L** coraz te. **L** intencōe puā
vt quā vtrūq; tempus humanaz
vitam compleditur: iugiter se do
minū orasse declarat. **L** **N** t̄ret i cō
spectu tuo orō mea. **Nico.** Et

ei orō q; nūc⁹ ad deū cui p̄mo dat
accessus a se dō audientia p̄p̄ q; se
q̄tur. **L** in dñā aurē tuā ad p̄cē meā

L exaudiedo. **Cassi.** Indiat autē
eā p̄ effectū. **Cassi.** aurē suā do
min⁹. cū misericors dignatur audire

Cāu sue orōis oñt dicens. **L** **V**ia
repleta ē mal̄ aia mea. **L** Mal̄ vñq;
nō suis q; p̄cā n̄ habuit s; delictis
mūdi quib; laborabat hūanitas

Peccata ei p̄p̄i p̄euntis pius mi
serator ad anime sue molestiā tra
xerat dum omnibus condelebat

Hugo **L** a vita mea. **L** **S**erua
lis **L** inferno appropin
quauit. id est mortū exp̄p̄tū suz
quia qui est in morte prop̄ infer
num est. Deinde culpā eos quā

Jugos

putabāt xpm mortuum fuisse sic
comunitate alij moriuntur dicens.
Estimatus sum a iudeis laum
descendentibus in lacu qz sic reli
quos pctores me morti subire ar
bitrati sūt a descēdere in lacu sepul
chri vel in pfundū inferni. **factus**
sum sicut hō sine adiutorio. **et re**
putatus sum apud eos q̄i nullum
hīs adiutores; ad liberandū. **Vñ**
dixit. **Mat. xxvij.** Alios saluos
fecit: seipsum non potest saluū fa
cere. Sed oñdit q̄ ita nō erat sic il
li estimabant. **Vñ** addit. **In me mor**
tuosli. **Cass** Solus in me mortu
us. **Cass** os liter fuit: qui
ipla mortis claustra cōfregit. **Et** li
cet sic esse liber vt p̄p̄ia ptate po
neam animā meā a itēu refume
rem. **Estimatus sum sic vulne**
rati. **et flagitiosi q̄ exigentib⁹ hūis**
culpis occidunt. **Vñ** trāslacio he
braica habet sicut in effecti etiā me
putauerūt. **Tanq̄ dormientes in se**
pulechis: quorū n̄ es memoz am
plus. **tanq̄ vnuz de malefactori**
bus q̄ peccatis exigentib⁹ a te red
duntur. **HUGO** **Et ppter hoc**
alieni. **HUGO** **lipsi** viz iu
dei. **de manu tua** iude de adiutorio
tuo. **et pulsi sunt** q̄ me sine adiu
torio tuo putauerūt. **Posuerunt**
me in lacu inferiori. **Lacus** q̄nq; po
nitur p̄ torculari sicut ibi. **Mat. b.**
xxi. **Et** fodit in eo torcular posue
rūt me in torculari crucis. **et** addit
inferiori. **in vilissimo tormēto cū**
latromb⁹ vñ subdit. **In tenebro**
sis. **in inter malefactores peccatis**
obscuratos. qz in duos latrones

crucifixus **et in vmbra mortis**.
in morte carnis. **Mors** enī carnis
vmbra est eterne a vere mortis.
sicut sompn⁹ vmbra est hui⁹ mor
tis carnalis. **Deinde** oñdit q̄ non
tū mortem a omnia tormenta aū
mortem passus est. **Vñ** sub iun
git. **Et vñ me confirmatus ē fu**
ro: tu. **HUGO** Quia peccata genti
us. **HUGO** um i me suscipi. **Id**
circo furore tuum a rigore iusticie
quē in gentib⁹ effusus eras sup
me venire fecisti. **Vñ** subdit. **La om**
nes fluctus. **HUGO** a omnia
tuos. **HUGO** tormēta
Induxisti sup me. qz colaphis a
tus. consputus. ligatus. flagella
tus. crucifix⁹ lancea p̄fossus sum.
Cass Credebāt enī de⁹ indu
xisse sup xpm amplissi
mas indignacōes q̄ eūm p̄tulit
crucifigi: mortem illam putantes
penalem cum dispensacōis ei⁹ glo
riam non viderūt. **Sequitur**. **Non**
ge fecisti nos meos a me. **Vide**
licet apostolos a discipulos meos
qui om̄s me relicto fugerūt. **Mat.**
xxvij. **posuerunt me**. viz iudei. **ab ho**
minacōnem sibi. **In abhominacō**
nem xps a iudeis tūc positus ē. q̄
pretereuntes scribe a pharisei cru
cifixo imputabant dicētes. **Vach**
qui destruit templum dei. **et in tri**
duo illud reedificat et cetera que
sequuntur. **Traditus sum**. a iu
da ad mox. **HUGO** **La n̄ egre**
tem. **HUGO** **diebar**.
a non manifestabam exterius qz
deus erat. vñ psal. **xlvi.** **vere tu es**
de⁹ abscondit⁹. **Latuit ei sub inferni**

Handwritten marginal note:
Cassius...
Hugo...
Cassius...

tate carnis: et sustinuit excedens
iniurias. vt patientiam doceret.

Cass. Vel de custodia non est
quasi hoies inuoluntate reuoluit. Locu
li mei languerunt pro inopia. Idem
nusquam legimus oculos christi corporales
infirmitas fuisse restituit oculos
eius a plerisque intelligere de beatitudine. quam
in corpore eius et in ecclesia tanquam oculi
celesti lumine viguerunt.

Hugo. Non enim infirmitas
sunt pro inopia constantia
a fidei. cum fugerent vt dictum est
[Clamaui ad te domine.] Mat. xxvij.
dicens. Hely hely lamazabatani
Et tota die expandi ad te manus me
as.] in cruce. Vn ysa. lxxv. Extendi
manus meas toto die ad populum incre
dulum. Vel manus dicit opera sua.
quibus factus est patri obediens
vsque ad mortem crucis.

Aug. Sed quod solis predestina
tis ad eternam vitam et
non omnibus ipsis in quos facta
sunt eius bona opera profuerunt. Ideo
consequenter adiecit. Unquam mor
tuis.] non corpore sed corde obliuina
tis que tua miracula ad vitam fidei
non mouerunt.] facies miracula.]
quasi si

Cass. Talibus non pro
ceret. **Cass.** dicunt opera tua:
sed ipsis miracula tua sunt ad sa
lutem. qui magnalia tua sub credu
litate conspiciunt.

Hugo. Idem
boni predicatorum que medici dicun
tur animarum.] suscitabunt.] mortuos
in peccatis vel in perfidia.] a confite
bunt tibi.] per fidei. qui dicat. Non. quod

frustra laborat exterior lingua pro di
catoris. nisi interim operet gratia sal
uatoris. Corpus autem subditum pecca
ti sepulchrum est anime mortue. quam
nemo potest ad vitam beatam resuscita
re nisi solus deus etiam ad beatitudinem.

Cass. Si medica possunt beneficio
languoribus nullatenus tamen possunt mor
tuos resuscitare. Nunquam narrabit
aliquis.] xpi.] in sepulchro.] viz
peccati.] misericordiam tuam.]

Aug. Cuius mors anime iacet sub
corporis potestate. Et verita
te tuam perdit.] in con
uisione.] **Hugo.** facione
peccati. quasi dicat. Non.

Cassio. quod nemo putat vri
tate dixisse: quauis vide
tur negligens pretere. Per dicitur op
pe iuste vocata est. ubi veritas non
admittitur: sed sola obstinatio cu
stodit.

Hugo. Nunquam cog
tur.] no scant in tene
bris.] peccatorum.] miracula tua.] a mi
sericordia tua pro quam miracula
operis. peccatores iustificando. hoc non
agnoscit in perditis: quod huius in tenebris
lucet. et tenebre eam non operentur.]

Et nunquam etiam agnoscat.] iusticia
tua in terra obliuionis.] Hoc est in
corde peccatoris.]

Cass. Si hęc omnia ied
atoris. **Cass.** dicta sunt. ne in
inferno eius anima relinquere: hęc ce
lestissima resurrexerunt deo puerit. Veni
de christus qui passus in persona carnis et
sua passione locutus est qui peritior:]
Et in persona membrorum videntur dicentis.]

Ego.] ne cum illis mortuis pitez
La ad te domine clamaui.] qui potes in

peccatis mortuos suscitare: a in firmos curare. Et qz ad clamorem se quie gra que in orone impetra. addit. Let mane. v. in tpe gre. oro mea pueniet te. h. v. tuz ad iudiciu

Aug Vt aut orō ista se rē secat a exereat. differ tur p̄lo fidei bonū qd̄ in eternum dabit: a mala tūstura crebrescit. Id sequit̄. Et qd̄ repellis domine orationem meam. f. l.

Hugo O:ō em̄PELLI videt̄. dum differet̄ dari qd̄ pet̄it. differet̄ em̄ vt̄ attendit̄ app̄e tatur. La uertis facie tuā a me. Lo quūtur de dō ad modū hōis: qz hō auit̄ facie ab eo. quem non vult exau

Aug Aut̄ em̄ qd̄ ab ore om̄ib⁹ facie nō exaudiet̄ id qd̄ volunt: qm̄ sibi ne sciunt nō expedire qd̄ petunt. Seq̄ tur vox eccl̄e p̄ mebris suis dicens Paup̄ sum ego. Je furiēs a sitiēs in hac pegrinacōe bona vñ facia tor: in patria. Et in laborib⁹. Etia; sum. La iuuentute mea. l.

Hugo Sa tpe abel. Tūc em̄ fuit iuuetus eccl̄e: et ex tūc fuit crebro i multis tribulatiomb⁹. Vñ in alio ps̄ dicit. Sepe expugnauerūt me a iuuetute mea. Exaltatus at̄. in diuicijs a in po stetia seculari. humiliatus sum. La tribulacōe insurgēt. Et cōturbatus. strāquillitate amissa pacis.

Quia vñ videt̄ eccl̄a exaltata a dñā facta. inde magis est effecta serua principib⁹ a tyrānis. qz iam nō ē in eccl̄a q̄ pncipib⁹ a tyrānis eaz̄ opprimētib⁹ se aut̄at opponē.

eo qz om̄s timet̄ diuicijs suis. Alie Vt sit vox populi penitētis.

Cass Exaltatus sū. Intumens in cogitacōe tpaliuz diuiciay. Humiliatus sū. in cōfessione p̄dōy. Et turbatus sū. confusus. de p̄ssione stritionis. qm̄ illa q̄ male gesseram. p̄m̄e medicamēto dāpnauī. O btā cōfessio q̄ et tñū tollis opprobriū. Nā quicq̄d in reatum venerit: p̄ p̄m̄iam perpetuis seculis erit absolutū. Et me. l. v. p me sicut trāslacio hebraica hab;

transierunt. **Hugo** id ē casti ire tue. gacōnes quibus me purgas a emendas. Et bene dicit. trānsierunt. qz quos dominus in hoc seculo corripit et flagellat. in ip̄his ira eius non manet. sed transit in reprobis. q̄ hic non castigantur. Ira d̄ om̄ini p̄seuerat sic de talibus d̄. Jo. iij. Nō videbit vitā s̄ ira d̄i manz sup̄ eū

Cass Let terrores tui. de futuro iudicio. cōturbauerūt me. quos om̄is caro peccat̄y formidare di **Hugo** Orai noscitur. dece runt me. h̄mōi tribulacōes a terrores [sicut aqua]. v̄ habundant̄. [tota die circūdece rūt me simul]. vt̄ maior esset tribulatio et castigatio

Longasti a me amicum et proximum: a notos meos a miseria. supple. **Cass** Dec frequēē p̄is mea. in martirib⁹ cōtigit̄: a quib⁹ terrore mortis officia hu mana subtrac̄ta sunt.

Collector. Translaci o romana

sic habet longe a me fecisti ami-
cia sodalem: notos meos abstu-
listi. Que gna boim fuit longe fre-
quenter a fidelib? in tribulacōne
aut in paupertate cōstitutis. Unde
puerbi. xiiij. Etia primo suo pau-
perit odiofus: amica vero viuunt;
mul **Cassi.** Cantat iste ps co
filiis chore xpianis sicut in titu-
lo predictū est. qn fidelis plis xpi
secutus sanctissimā passionem de-
uota imitacōe tūdet. hinc em con-
fessores carcer tenuit iclusos. hinc
martirū purpura bisso preciosi-
or sanguis emanauit. hinc aplo-
rum dicta p totum orbē conuerūt.
hinc tanq sol purissimus fides sa-
cta processit. hinc ab tpales secu-
li molestias pferendas xpianis fi-
deles animant. vt efne vite p mia
conquirant. Qua ppter nullus pa-
uescat miserias que faciūt btōs:
nullus tormenta formidet q dant
perpetuam sospitacōem: nullus time-
at tristitiā: que gaudiū tribuit se-
pitemū. Quis em erubescat pēas.
molestias. paupertatē a miserias
corpales quas xps dñs pferre dī-
gnatus est. Quis sane mētis pu-
tat opprobriū qd elegit creatō: cū
dolorum sustinere. Quo circa p eo
subeamus mundanā calamitatē si-
cum ipso ptennez volumus habe-
re portio **Col.** Si ei cōpatimur.
nem. **Col.** a cōregnabim?
xpo dño. que nos supplices de pēa
mur. vt nos sua passione a laqo
inferni liberatos. sua fortitu die ro-
torare. et de sede mortis nexibus

dignet absolueri. **Quinus** ex pedita
literi regno eius mereamur adia-
gi. qui est benedict? m. s. f. Amen.

Psalm? lxxxviij.

Misericordi.

Titulus intellectus
ethan israhel.
Aug

dñs xps annūciat in hoc ps in q
agitur de mutacōe veteris testam-
ti a cōfirmacōe noui: et de spe quā
habem? in dño nro ihu xpo. Ethā
vero robustus interpretat et israhel
lita vir vidēs deum in interpretatur.

Nico. Itaq pheta p spiritu;
intelligens christi reg-
nu; futurum a perpetue duratur.

Glo Infirmitas in se sed in mi-
sericordia dei robustus.
ab eadem sic incipit dicens

Misericordias
domini. **Nicola.**

Licet in deo tm sit vna mia. sicut a
vna volūtas: tm habet multos ef-
fect? ex quib? nominat in plurali

Iero Multitudo beneficiorum
ergo intelligit q dñs p
misericordit p filiū suum ecclē sue
contulit quibus hominem pecca-
to mortuū dignat? ē visitatē p filiū

Collect. Beatus bernard?
septe; assignat mi-
sericordias dei sic dicens. Septe in-
uenio in me di mias. Prima ē q
a ml' tis pētis adhuc in seculo me
positū custodiuit. mihi occasio ē
peccandi subtrahēdo: et virtutem
peccatis resistendi dando. Sicut ē

*Quis dicitur
Ihu
Lofy
gradus
Ihu dñi
filius xpianus*

in multa cecidi: sic et in alia poteram
 cecidisse peccata. nisi anticipatus
 pietas me conseruasset. **S**econda
 misericordia fuit expectatio sustine-
 tis. quia tardabat mihi inferre vt
 tionem. Ego pececabaz: et ipse disti-
 mulabat. Sed qd pdesset expecta-
 tionis sequeretur pccitudo. Cumul⁹
 esset damnationis. dicit dno Dec
 fecisti: et tacui. **T**ertia mia fuit qd
 ad pnam me ouertit mutans cor
 meuz. vt amara m fierent q male
 dulcia pns erant. **Q**uarta mia fuit
 qd ex toto indulgit m pcca mea. vt
 m coz numero me inueniret de qui
 bus ps ait **B**ea quoz remisse sunt
 iniquitates. **S**equitur quinta misecor-
 dia p qua mihi otinendi demerps
 a emendatius viuendi prestitit vir-
 tutem: ne recidiuū patrer: et esset
 nouissimus error pior priore. **S**e-
 cunda est gra pmerendi lō eterna q
 gratia in tribus ostat. **I**n odio p
 tritor maloz. **I**n contemptu pntis
 seculi: et in desiderio futurorū bono-
 rū. **S**eptima misericordia est spes
 obtinendi gaudia promissa. **M**ise-
 ricordias ergo dñi **C**ol. **I**n
 eternū cantabo. **N**on soluz in pnti
 ai iustis: sed etiā cū angelis i futu-
 ro. **H**ic libro. x. moral. d.
 obijet **S**ol. **V**bi nlla erit mi-
 seria quomō erit misericordia. **N**o
 qd sam⁹ qd misericordia saluati fu-
 mus. semp memores ei⁹ misecor-
 die erim⁹. non tamen in memoria
 doloruz: sed in iocunditate gaudio-
 rum. **S**equit^r. **I**n genera-
 tione. **I**n iudeorum. **E**t
 generationem. **I**n genium id est co-

ram iudeis et **I**ero **L**annūciato
 gentibus **veritate tuā**
 id est christum tuū. **I**n ore meo. **I**n
 quo fit confessio ad salutem. **C**as-
 fio. **E**t benedicite i ore meo. quia
 quod ex ore progreditur. cito dila-
 bitur. quod vero in ore versatur. di-
 uina deuotione. **R**atio hu-
 celebratur **nico** ius lau-
 dis pncipaliter est perpetuatio re-
 gni christi. vnde subditur. **Q**uo-
 niam dixisti. id est ordinasti. **I**n e-
 ternum misericordia tua edificabi-
 tur in celis. quia per effectum di-
 uine misericordie circa christi mi-
 sterium reparatur ruina angelorū
Vel quoniam dixisti. per proph-
 etas **C**as **M**isericordia edifica-
 bitur in celis. id est per
 aplos q celi appellant. **M**ia tua fa-
 ciet de phidīs fideles. vñ aploū p
 dicatōnibz actū ē vt depulsa idola-
 tria inculcaret gētib⁹ religio xp̄ia
 nal⁹ p̄pabatur vitas tua. **P**etr⁹ cā-
 tor. qd m apl̄is vitas p̄missionum
 dei qd ammō ē onsa. dixisti etiam **L**
Dispofui testa **I**n nouū m q
 mentū meū. **H**u est p̄missio
 hēditatis celestis. et hoc testm̄ con-
 firmatū fuit i morte xp̄i sic dicit apo-
 sto. ad heb. v. **S**equitur vox p̄is de
 xp̄o **I**uravi. et stabilis p̄missi. **D**s
 seruo meo. et xp̄o dño q ex gñe d̄s
 carnē assumpsit et dō p̄i tanq̄ ei⁹
 seruo ues p̄ditas ad caulas padī
 si reducit. **I**p̄i at hoc p̄missi viz. **V**s
 i etnū p̄pato semē tuū. et fideles
 in te credētes. **E**t edificato i gñā
 tiōe i gnationē. et i etnū **L**sedē tuā
Cas. **I**p̄i ei tūc sedes p̄mitteba

Summa
ant

Et vnde p̄missi
et p̄missi

tur que postea in scōz pectoribus
erat facta. **Hugo** Sedet in nois
ciēda. **Hugo** xps: nunc re
gens p grām a in futuro regnans
p glo

Iero Sequitur w p p h e
riam. **Iero** ad p r e m **O** s i t e
bunt celi mirabilia tua: et m i e t i

a m l ueritate tuā in ecclia scōz. **v**
apli predicabūt ihm xpm a que
p eū oparis in cōgregacōe scōz Et
merito xps laudādus ē a p dican
tus **O** m i q s in nubib⁹ eq̄b i e d o

m i n o In p p h i s q v t i q n u l e s d i c i t
tur p p t e r p l u u i a z d o c t r i n e L a u t q s
e r e t d o s i l i s i f i l i j s d e i. **M** u l t i s ū t
f i l i j d e i p a d o p c i o n e s i n u l l q v m i g e
m i t o d e o x r o p o t e s t a s s i m i l e r i.

Hugo Propter qd subdit
O e u s q̄ g l o r i f i c a t
i n c o s t i t u t i o n e s c o z. **Q** u o z c o s t i t u t i o n e s e r t a b
o m n i b⁹ g l o r i o s u s p d i c a t a l a u d e t

Cass Ipse enī dñs xps q̄ sic
p d i c a t a s c i s m a g n u s
d i q d e u s e s t L a t r i b i l i s J a p t a t e
m i r a b i l i s s u p o m n e s I t a a n g e l o s
q̄ s a n c t o s L q̄ m c i r c u i t u e i⁹ s u n t

Jerom r q̄ e i d o n o g r a t i e e i⁹
p i n n o c e n t i a v i t e a p
p r o p i n q r e **Cass** J u r e ḡ s u p e
m e c e r e r t. **Cass** e o s i l l e p b a
t u r e x c e l s u s p q u e o m n e s n o s c ū
t u r e s s e g l o r i o s i p p t e r q d a d h u c
s u b d i t u r **O** m i n e d e u s v t u t ū

Mico v a n g e l o r ū q̄ s ū t e x e c u
t o r e s d i u i n e v o l u n t a t i s
v n a v n o r d o m e d i e i e r a c h i e n o
m i n a t v i r t u t e s L q s f i l i s t u i L q i d i
c a t. **N** u l l p e q u a l i t a t e z L p o t e s e s
d i e L p o t e n t i a i n f i n i t a q̄ s o l i d e o c o
p e t i t L a v e r i t a s t u a i c i r c u i t u t u o

Mico v a n g e l o r ū q̄ s ū t e x e c u
t o r e s d i u i n e v o l u n t a t i s
v n a v n o r d o m e d i e i e r a c h i e n o
m i n a t v i r t u t e s L q s f i l i s t u i L q i d i
c a t. **N** u l l p e q u a l i t a t e z L p o t e s e s
d i e L p o t e n t i a i n f i n i t a q̄ s o l i d e o c o
p e t i t L a v e r i t a s t u a i c i r c u i t u t u o

Handwritten marginal note in the left margin, partially obscured.

Handwritten marginal note at the top of the right page.

veraces tui associant tibi in pñti
p gratiam et in futuro p gloria.

Hugo **V** d n a r i s p t a t i
m a r i s L v p n c i p i h u
i u s s e c u l i m o t ū a t s t u d u n z e i⁹ t u
m i t i g a s L v t e p t a c o e s q s c o m o n e t
s e r u i s t u i s v n v a d c h o z x f i d e l i s
d e u s q u i n o p a t i e t v o s t e p t a t i s u p
i d q d p o t e s t i s f e r r e **V** h u m i l i
a s t i s i c u t v u l n e r a t ū s u p b ū L v d y
a t o l u m q̄ p p t e r s u a s u p b i a z t a n q̄
v u l n e r a t u s e t d e i e d ū s d e c e l o c o
r u i t i n f e r r a m L i n b r a c h i o v t u t i s
t u e L v i n p o t e n t i a d i m i t a t i s t u e v e l i
b r a c h i o e x t e n s o i n c r u c e l d i s p e r s i
s t i q̄ s i v i d o s a c o s u s o s L o m n i s i m
m i c o s t u o s I t a d e m o n e s q̄ i n f i d e
l e s i n d e o s q̄ p o r t e m t e r r a t ū s u n t
d i s p e r s i **C** a s s i ū t c e l i L I t d m i s t i c e
e x p o n i t m u l t i p l i c a t x p m c o m e d a
d o **V** n d i c i t p p h e t a **O** x p e t u i s ū t c e
l i v s a v i t i q̄ i n t e r r i s p o s i t i c e l e s t e z
a g u n t v i t a l e t t u a e t e r a L v e c c a p
i l l o s c e l o s c o p h u t a p l u u i a d o a t i
n e a e x e p l o s c e v i t e E t m e r i t o t u a
e s t q̄ L o r t e t e L v v i n ū s a l e e c c a z
p o r t e t e r r e d i f f u s a l e t p l e m i t a d i
n e e i u s L o m n i s x p i a n o s q̄ i m p l e e
e a l t u f u n d a s t i L v f i r m a s t i i n f i d e
L a q l o n e L v d y a t o l u z q̄ d i x i t P o
n a s e d e m e a a d a q l o n e a e r o f i l i s
a l t i s s i m o L a m a r e L v e l a t o s a m a
l o s h o i e s h u i⁹ s e c u l i L t u c r e a s t i L i
i n q n t u z m a l i s u n t s i i n q n t ū h o i e s
s u n t d e m d e c o m e d a t x p m a v i c e
f i o n e h o i m d i c e s **C** h a b o r e t l e r
m o n i n n o m i n e t u o e r u l t a b ū t L

Mico **C** h a b o r e m o n s i n t e r
r a p m i s s i o n i s i q u o f u
i t d e n u n c i a t a v i c t o r i a b a r a c h d e

Continuation of the text from the right page, including the final paragraph about Barach.

Handwritten marginal notes at the bottom of the right page.

Text from the adjacent page on the right, partially visible.

17
sara iudiam. iij. Hermon est
mōs p̄m̄ quos loco iordanis vbi
transierūt filij israel sicco pede.

Hugo Thabor interpretat̄
lumē veniēs et s̄ḡt
iudeos ad quos primo venit lumē
cognitionis dei p̄ legem Hermon
interpretatur anathema eius et
s̄ḡt gētes que prius erāt anathe
matizate v̄ sup̄ate a d̄ p̄pter p̄dola
triaz. De hīs ḡ dicit thabor a her
mon. iudei a gentiles cōiuncti in
x̄p̄o tāq̄ in lapide angulari. O x̄p̄e
in nomine tuo exultabūt. Leo q̄ a
x̄p̄o x̄p̄iam vocabunt a p̄ illud no
men saluabunt adu. iij. Ite o s̄b
ditur. num b̄rac hū. quo te d̄mi
stī xp̄ianos a dispersisti inimicos
eius. ai potentia. qua potes a ami
cōs defendere a inimicos p̄dere et
v̄ hoc fiat. firmetur manus tua v̄
opatio v̄m̄dite tue ōtra inimicos
nostros. et exaltet̄ dextera tua. id
est augeat̄ numerus eoz̄ q̄ in dex
tera sunt cōstituedi. Postea cōmē
dat x̄p̄m̄ a iusticia dicens. iusticia
et iudiciū prep̄atio se dis tue v̄ se
des tua vij. pt̄as iudiciaria q̄ efna
est tunc apparebit p̄ata q̄m̄ ge
nerali r̄surrectione venies ad iuste
iudicandū. Et interim ante q̄ veni
et secundus aduentus tuus. mia a
veritas p̄cedet̄ faciē tuā. q̄i dicat
ante q̄ faciē iratam oñdes in iudi
cio mia q̄ deles p̄ct̄a a veritas qua
solus promissa p̄cedent faciē
tuam iratam v̄t d̄ctum est.

Cassio Post q̄ ethā ille s̄ā
dissimus quem titu
lus p̄m̄issivisus ē dei p̄dicasse

mysteria. beati populi m̄l̄ a f̄rias
laudes aggredit̄ dicens. b̄tis p̄tis
qui scit iubila cōem. Die ē princi
p̄m̄ v̄sus se s̄m̄ trāsla cōem nō
nam v̄ q̄ immensam leticiā suam
non in p̄tis virib̄ q̄ in dei v̄gno
scitur potuisse

Cae Libro. xx
virtute. **Cae** r̄iim̄ ora
hum. Iubitus dicit̄ q̄ ineffabile
gaudium mente concipit̄ q̄d nec
abscondi possit nec sermonibus
explicari t̄n̄ quibusdam motib̄
proditur q̄uis nullis p̄prietatib̄
exp̄imat̄. Nō em̄ ait qui loquitur
sed qui scit quia scit̄ quidem iubi
lacō intellai p̄t̄ q̄uis exp̄m̄ n̄ p̄t̄

Cae Ille vero p̄tis beatus est
qui laudes dei non soluz
ore cantat sed etiā lumine mentis
intelligit. Intelligere at̄ siue scire
est scripturas sanctas catholicis
regul̄ v̄t q̄s p̄scrutetur si d̄icta pa
trum salutari dogmate cōp̄rehen
dat addidit p̄m̄iu. quod tales
sequitur. **Iero** [domine in illu
vivos. **Iero** minacione vul
tus tui ambulabunt.] v̄ in illumi
nacione sp̄i

Hugo Benevi
ritus sancti. **Hugo** auendo p̄
ficient. et in nomine tuo. christia
no [exultabūt tō die.] v̄ toto tpe.

Cassio Vite sue quia nō de
cet aliquando desine
re v̄nde constat perpetua et copio
sa gaudia. **Hugo** [Leti iusti
prouenire. **Hugo** cia tua.]
id ē in iustavita a te eis data exal
ta **Cassio** quādo in illa re
būt **Cassio** -surrectione fue
rint ad dexteram collocati et d̄ns

190 folio 117

virginali fuit ibi consolatio san-
guinis. figuratio aiatio. deificatio
corpis xpi: a ab hora concepcois
xpi videtur est dominus spussandus: et
scivit omnia fm q homo.

Hugo demde recomendat
xpm a pacia dices
Nihil pficiet qm dicat. Ita est
confirmat q nihil pficiet in mi-
cus. v dyabolus li eo. v extra eu
let filius iniquitatis. v iudas lno
apponet nocere ei. q licet iudas
vel p's iudicis fili dyaboli euz
adhuc corruptibile ad paciendu
tebat: no addit vt post r'surrecti-
onem iterum ei noceret. q vt dicit
paulus ad ro. vi. xps resurgens
ex mortuis ia non morietur: mors illi
ultra no dnabit. demde comedat
eu ad destructioem inimicoy eius
dices. **Et** comedat a facie ipsi? mi-
micos. **Iero.** Iudeos vtiq. q se
eius. **Iero.** p a dno confusi
sua misione et reptensione tanq
colati gladijs. discerebat a colpe
du eius. **Et** obietes eu. v iudemo-
nes. **In** fugaz ouerta. qm cora eo
sepius fugiebant clamantes. **Quid**
remisti an tps torqre nos. **scim?**
q tu es filius dei. demde commen-
dat eu ab equalitate patris dices
in psona pa. **Callio.** **Et**
tas de filio. **Callio.** veritas
mea. p qua iudicabit mundus. **Et**
mia mea. p qua pcta dimittuntur
lci ipso. xpo hoie. **Et** in noie meo
exaltabit cornu eius. v ptas ei?
sicut ipse dicit. **Data** e michi omis
ptas in celo. **Hugo.** **Et** po-
et in terra. **Hugo.** nam in

manu eius. v dnabitur gra-
tibus. **Et** in fluminibus. v i fluidis
tribus. **Dextera** eius. v opaco e?
eius q ad dextera eius collocabun-
tur. demde comendat eu ab eterna
natiuitate dices. **Pse.** xps. **In**
uocabit me. dices. **p?** me? es tu.
scdm q d' sum. **Et** deus me? **scdm?**
q ho fil. **Et** suscepto: salutis mee.
v suscepto: mee humanitatis ad
salutez. **Et** ego p'mogenitum po-
na. v constituat illu. vt sup omnes
teneat p'matu a dnacoem de quo
apl's ad ro. v ait. **Qui** est ymago
dei inuisibilis: p'mogenitus ois cre-
ature. **Et** in apoc. **Qui** e testis fide-
lis. p'mogenitus mortuoy: et p'n-
ceps regu tre. **Hanc** dignitatem
aperit cu subiungit. **Ex** celhu pre re-
gib? terre. sic in. lxx. p's didu est.
Et adorabunt eum omes reges qm
ascendens celos excelior est omni-
bus. **Et** q hec dnatio non est tpa-
lis ondit cum subdit. **In** eternu
seuabo illi misericordia mea? **cu**
debut dicere. regnum. dixit miam
q quicqd habuit xps homo. mi-
sericordie fuit. q fuit in carnis as-
sumptione. **Et** testamentu meum
fidele ipsi. v i faciam. **Ad** honorez
em xpi fecit deus p'i fidele testame-
tum suum. v p'missiones suas q q's
p'phete de ipso p'dixerant opleuit
in eo. demde comendat eu a successi-
one plis spualis cu subiungit. **Et**
pona in seculu seculi. v in eternuz
l semen eius. **populu** v i xpianu
quod doctrina ei imitat. **Et** thro-
num eius. v congregacoem san-
ctorum que in ecclesia est in q de?

B. ij.

tanq̄ in throno residet que cōgre-
gatio erit. sicut dies celi. Qui lem-
p durabūt in **Cassi.** Uthro
regno dei.

Cassi. nuz dicit
potestate; futuri iudicij: que tāta
veritate pagenda est vt sanctis oī-
bus celesti claritate prefulgeat.

Hugo Et q̄ pmiserat sic de
filij christi: posset
aliquis credere q̄ hī filij non pos-
set peccare. vel si semel peccassent
ad numeruz filioꝝ redire non pos-
sent. Cui opinioni cōtradicēs sub-
dit. **S** autē; dereliquerit. male
agendo. filij eius xpiani. legem
meam. decalogi vel euangelij. Let
in iudicij meis. hoc est i castiga-
tionibus et opibus meis. nō am-
bulauerit. male ofensēdo. **S**
iusticia meas phanauerit. ma-
le loquendo. Let mandata mea nō
custodierint. puerse opando. **S**
ic inq̄ fecerint. n̄ ideo delebo eos:
sed. **U**isitato. sicut medicus a p̄-
lin virga. que non occidit sed ca-
stigat: a hereditate seuat. **I**n v̄ga
ergo v̄ in leui correptione. iniqui-
tates eoz: et in verberibus peccata
eoz. v̄ in graui et assidua tribula-
tōe. **E**t hoc ex magna misericordia
est. vnde subdit. **M**isericordia;
autē meam nō disp̄gam ab eo.
s. a populo xpiano reuertenti ad
me. neg nocebo. supple eil in veri-
tate mea. v̄ in die vij iudicij quā
do i veritate iudicabo. **Q**uod pha-
nabo. violabo. testamentū meū.
Nā quicquid pmisi faciam. sabiā
do illos q̄s p̄destinaui et elegi. Let
que p̄cedunt de labijs meis. v̄ de

labijs sanctorum p̄p̄tatum per
quos locutus sum. nō faciam irri-
ta. qm̄ omnia que pmisi implebū-
tur. **S**emel iuravi in sācto meo.
v̄ in me sancto sicut genesis. xxiij.
dicitur p̄ memetipsum iuravi dī-
dñs. si. pro non. dauid. h̄p̄ol. mē-
ciar. implere qd̄ promisi xp̄o. icar-
nato vij. hoc quod subditur. semē
eius. v̄ fidelis populus xpianus
p̄ verbum predicatōis eius acq̄si-
tus. meternum manebit. **M**ane-
bunt enim sancti meternum qui
in sancta conuersatōe xp̄m imitā-
do pseuerant. **E**t thronus eiꝝ.
animaviz iusti in qua xp̄s residet
et iudicabit: erit inq̄ sicut sol. **D**ec-
ē p̄ma stolavi; q̄ iusti fulgebūt
in anima. sicut sol i aspectu meo.
s. in dei cōtemplatione et eiꝝ amo-
re etiam ardebunt: quando erunt
in patria. **D**ēinde declarat secundā
stolam quam habebit corpꝝ cum
subdit. et sicut luna p̄fecta meternum.
Modꝝ est corpus hominis
sicut luna imp̄fecta q̄ variatur et
deficit diuersis infirmitatibus et
mutacionibus: tunc vero erit imu-
tabile sicut luna p̄fecta absq̄ defe-
ctu meternū. **E**t huius rei testis
in celo. est. fidelis. viz qui in car-
ne nostra sedet ad dexteram patris.
Ipse testimonium dat v̄rū de no-
stra resurrectione futura: in q̄ ani-
ma lucebit sicut sola corpus dati-
tate cōplebitur vt luna p̄fecta.

Cassi. Vel ipsum corpꝝ no-
strum erit in celo te-
stis fidelis q̄ deus v̄rax est i pro-
missis. **E**t q̄ sup̄ius dixit. **I**nveni

Handwritten signature or scribble.

David seruum meum. ne quisq[ue] pu-
taret in David qui fuit rex tyralis
a in semine eius pmissa adimple-
ri. Idcirco subdit destructione re-
g[is] eius dicens **V**ero.]

HUGO Ne pmissa q[ue] promi-
sisti putentur in da-
uid illo tyrali rege adimpleri. repu-
sisti eum. a regno p[er] absolone. vt
habet. ij. regum. xviii. **D**esperisti.]
p[er] semei qui p[ro]fitebat tutum o[ra]-
tulum. a distulisti xpm. viz filium.
Lam. **I**ntere in q[ue] p[ro]missa erant
adimpleri.

Cassio **A**distulisti
in alia p[ar]te testam[en]tu[m] serui tui
v[er]us testam[en]tu[m] datu[m] p[er] moy-
sen famulu[m] tuu[m] vt q[uo]d in deis futu-
rissim[us]: ad vtilitatem gentium
v[er]is. Pueniret. No[n] eni[m] remansit eis
sacerdos neq[ue] templu[m] q[uo]d ostat ee
subuersum. S[ed] xp[ist]iani o[mn]ia sunt ple-
nissime consecuti. Merito ergo di-
ctum est. auertisti: q[ui]a p[ro]fide[n]s abla-
tum: fidelib[us] p[ro]bat esse concessu[m].
[propheta]

HUGO **A**pphana-
nasti.] **HUGO** **A**pphanasti
[in terra] iudeu[m] sanuaru[m] ei[us].
v[er]us templu[m] dauid. Hec apphanatio
facta e[st] p[er] tyru[m] a respasianu[m] p[er] q[ui]s
et al[ia]. **D**estruisti om[n]es sepes ei[us].
v[er]us muros iherosolym[orum] a alia[rum] ciuitatu[m]
p[er] circuitu[m] posuisti firmamentu[m]
eius formidinem. q[ui]a in deis destru-
ctis q[ui] p[ro]fide[n]t sub defensione tua
firmi: facti sunt o[mn]ib[us] in fo[r]midine

Aug. Vt dicat peccantib[us] Si
de naturalib[us] ramis no[n]
peccat: neq[ue] **HUGO** **O**ri-
nbi parcat. **HUGO** puerit

eum. viz populum iudaicu[m] o[mn]es
transeuntes viam. eos spoliando
[factus est opprobriu[m] vicinis su-
is. viz samaritanis in circuitu co-
morantibus. **C**astasti dexteram.]
v[er]us potencie. **D**eprimentiu[m] eum. viz
impator[um] romanor[um] tyti a respasi-
ani. letificasti om[n]es inimicos ei[us].
dando eis victoriam a d[omi]nationem
sup[er] didum populu[m]. **A**uertisti
ad iudicium. **Cassio** Merito
gladij eius. **Cassio** em gla-
dius adiutoriu[m] ei non p[ro]rebu[it]:
qui fortunam diuinitatis am-
sit. Nam licet feru[er] humanu[m] vide-
atur esse defensio: tu[m] ml p[ro]uale[n]t
nisi eum sup[er]na dextera corroboret.
sicut in alio p[ar]te iam dictum est. **S**e-
gladius meus non saluabit me.
Sequitur. et no[n] es auxiliatus ei
in bello. contra con[tra]nos a quibus
occisi sunt. et ducti in captiuitate.
Et cum p[er] hec flagella se debeant
emendare: inde potius deteriores fa-
cti sunt. vnde subdit. **D**estruisti eu[m].
v[er]us populum iudaicu[m]. ab emunda-
tione. q[ui]a fidem habere noluit qua
mundantur corda eorum.

Cassio **S**requent[er] emendat di-
uinitas q[ui]s flagellat.
vt purgatum recipiat. quem pec-
catis sordidum respuebat. Quos
vero ab emundat[i]o[n]e destruit v[er]us re-
mouet. hos iam et d[omi]nare decre-
uit. Quia p[ro]fide[n]t hic illos sig[n]t iudeos
qui obstinat[i]o[n]e mentis xpm sper-
nere malu[n]t. **HUGO** Post hec
destructione regni iudeor[um] cum di-
cit. et sede eius in terra collisisti.]

maiestatem regni ad nichilum
deduxisti. ut iam non sit ei rex neque
beneficentia. Et loquitur de illo regno sicut
de vase fictili: quod cum volumus omnia
confringere: ad terram collidimus et con-
fringi.

Cass. Sicque ille populus ostendimus.
Cass. ad particulari toto orbe disper-

Hugo. Cuius regni
sus est. **Hugo.** destructio ac-
celerata est propter peccata eorum. unde
addit. **M.** In novissimi diebus temporis eius
quibus se regnatos putabant
perfundisti eum confusione.]

Cassio. quod sordes incredulita-
tis sue adhuc hodie
sustinet: in facie inter gentes ab ho-
minabili opprobrio confusus.

Hugo. Omsis quod in diebus non im-
plentur promissiones
quas iam per christum populo christiano ex-
hibuit. Consequentem rogat etiam per
illo populo iudaico dicens. **U.** Sed quod
domine auertis. Unde quod dominus durabit per
die ceatas populi huius. erit hoc
usque in finem. **Cassio.** usque in se-
nem.]

Cassio. cuius finem
quod expectat innumera ouersio
iudeorum propter illud quod ait apostolus. quod
ceatas ex parte contigit in israel do-
nec plenitudo gentium intraret: et
sic omnis israel saluus fieret. Et
interea. nunquid Lex descendit sicut ig-
nis ira tua. Unde nunquid consumet in-
dignatio tua totum genus iudeorum
ad modum ignis. Absit domine cum
peccare a misereri sit tibi propitium. **Idem.**
M. Memorare que mea substantia.]

Rico. quod quod fragilis est natura
humana ad casum sed
quod genese. viij. di. Sensus enim et co-

gitatio cordis humani. primum sunt ad
malum ab adolescentia sua: et ideo
semper indigent sua misericordia. Et hoc con-
sequenter ostendit in ultimo fine ho-
minis dicens. Nunquid enim vane con-
stituis omnes filios hominum. quasi dicitur.
Non. quod deus a natura nihil fa-
ciunt frustra. quod tamen videtur si eorum
ex toto deleres. Dicitur aliquid vane semel
vel constitutum quoniam non attingit fi-
nem intentum: sicut medicina dicitur
frustra confecta vel promissa: quoniam non
inducit sanitatem. Nullus autem homo
potest pertingere ad ultimum finem vite
humane que est felicitas superna nisi
ex dei misericordia. Et ideo si humano ge-
neri sponte sua misericordia non adesset: vane
videtur generi humanum creatum a
renatum. Sciendum tamen quod non frustra
sunt constituta que non pertingunt ad
hunc finem: videlicet supernam felicitatem: ut
sunt impii iuste dampnati. Hoc etiam
am eedit ad gloriam dei propter quod
omnia principaliter facta sunt. Unde
puer. xvi. di. Omnia enim propter se
metipsum operatus est dominus. Hoc
etiam eedit ad gloriam electorum qui
ex dei misericordia attingunt ad ultimum
finem. Et hanc sententiam adducit
apostolus satis diffuse ad rom. ix. a. ij.
ad thimoth. ij. In magna domo
non solum sunt vasa ad honorem sed etiam
in contumeliam. Quis est ho-
mo qui vana non videtur morte.]
quasi dicitur. Nullus. quod iuxta apo-
stolum statutum est omni homo
minibus semel mori. a eede. ix. Ne-
mo est qui semper vivat. Levatur enim
animam suam de manu.] Unde de pote-
state inferi. quasi etiam dicitur. Nullus.

fragilis est

et de pote-
state inferi

Supra... 94

quia pro illo tpe omnes a se de
 runt ad infernuz quantuq; in
 sti. et hoc duravit vsq; ad resurrecti
 ne factam p xpm. qui fregit dau
 stra inferni: a cyrographuz; dam
 pnationis originalis peccati dele
 uit. Et ideo implorat eius aduentu
 dicens **U**bi sunt mie tue antiq
 dne. Iq; ab antiquo fuit facta pro
 missio de xpo ipsi abrahe. genef.
 xxij. Et in semine tuo benedicetur
 omnes reges terre. Et etia; sicut in
 rashi dauid. liij. regu. vij. In verita
 te tua. I. in tripso qui es ipsa veri
 tas. Sequit ordo pphete p ppo catho
 lico qui in pmitua eccia sustinuit
 multa opprobria patiente ppe xpm
 vii dicit **M**emor esto opprobrii
 senior tuorum. I. opprobrii illati
 seruis tuis. I. multaru gentium. I.
 a multis **Cassio**. Quia illos p
 gnos gentes iudicabant qs xpi
 ane culture studiosos esse cogno
 uerat. Et de huiusmodi opprobrio
 xpiam in secreto metis gaudebat
 Vnde sub **R**.i. nu meo. I. de in se
 creto cordis paciter sustinui op
 probrium mihi illatu ab infideli
 bus scdm q; dicit actu. v. Ibant
 apostoli gaudentes a conspectu con
 cilij: qm digni habiti sunt p noie
 ihesu contumelia; pati. Dem de ex
 ponit opprobriu predictu dicens.
Quod. I. s. o. probriuz. I. exprobra
 uerunt. I. vii xpiamis. I. inimici tui. I. do
 mine. I. ydoloz cultores. hoc aut
 opprobriu repetit dicens. I. qd ex p
 brauerunt comutacem xpi tui. I. v

more xpi. Obiecerunt em xpiamis
 q; mortuus est xps. q; crucifixus e.
Hanc sententia exprimit clari; tras
 latio hebraica q; sic habet. Quib;
 ex pbrauerunt vestigia xpi tui. scilicet
 et verba xpi. que vestigia fuerunt
 a iudeis reprobata ex quo xpiam
 ab ipsis a postea a tyrannis susti
 nuerunt multa opprobria a torm
 ta. Et q; talia sustinebant non so
 lum patientes s; etiam gaudent ve
 didum est. I. deo subditur. **B**ene
 didus dñs in eternu. De omnib;
 que faciet nobis in prosperis et
 in aduer. **Aug**. Nos gras agi
 sis. **Aug**. mus ei qui nos
 gratis saluos fecit. Ipse impieta
 tes nras no attendit. ipse nos non
 querentes quesuit: inuenit libe
 uit redemit a dñatura potestate de
 monoz: obiciant pfidi opprobri
 um. irideant nos. Illoz maledi
 ctio tyalis; bñdictio autē dñi ma
 net in eternuz. Et ad cofirmandu
 hanc benedictionē. addit. **S**iat fi
 at. **S**ecuri ergo de pmissionibus
 eius preterita credam; pñcia ag
 noscamus. futura speremus. **A**me
 mus dñm nostrum sicut patrem.
 amemus ecciam eius sicut matrem;
 cuius filij sumus. **P**atalicia sacro
 rum cum sobrietate celebrate imi
 tantes eos qui precesserunt. a be
 nedictio domini manet sup vos.
 fiat **Collector**. Et q; pfiduz
 fiat **Collector**. opprobria a
 credendo aut moriedo defecerunt: no
 aduersum extraneos sed contra
 vicia nostra litigemus. Et respuē
 tes q; caduca sunt a vana: gram;
 D. iij.

Handwritten notes at the bottom of the page.

90 p[er] h[oc] s[er]m[onem]
de p[er]p[et]uo p[er]m[an]ent[er]

fine vlla cunctatione celestia. **O**remusq[ue] d[omi]n[u]m n[ost]r[u]m ih[esu]m xp[istu]m qui c[on]mutatus est de morte ad vitam. de terra ad c[ele]sti. de iudeis ad gentes. vt nos a malis actib[us] c[on]mutatos in bonis. ac sua pietate dignos et f[er]reos. sp[iritu] s[an]c[t]o repletos in regno suo solita misericordie restituat. vbi cum sanctis omnib[us] i[n]gi laude c[on]temus. **Q**uia cum p[ater] a sp[iritu] s[an]c[t]o viuente regnat de[us] in secula seculorum. Amen.

Psalm[us] lxxxix.

Domine re
Titul[us] Oratio moy
si homi
nis dei. **Jeroni**

Quatuor sunt psalmi qui intitulantur ab orōe. viz. xvi. Et post eum sequitur. lxxxv. Et p[ri]m[us] qui ē. lxxxix. et. c. **Cassio** In primis oratio posita est p[er] qua[m] ira dei suspenditur. venia paratur. pena remittitur. et premio largitas impetratur. cū domino loquit[ur]. cū iudice fabulat[ur]. p[ro]p[ter] sibi facit quem videre nō poterat. et illum p[er] eum placat quem suis actibus vehementer exaggetat. **H**oc domini quod ā modo prestat secretū. prebet suggestiōibus locū ad penetralia iudicis. peccator admittit; et nullus inde respuitur nisi qui in ea tepidus inuenitur. **Q**uod malit petiit. sup[er] q[uo]d meret acq[ui]rit: tristis ad eum venit s[ed] letus abscedit. **O**ro quippe sancta sic deuotos saluat vt beatos reddat. cui crimino

Oratio

Oratio

Oratio

fos accipiat. Innumera sūt bonitatis huius exempla. **S**ed et istud sufficiat q[uo]d a ip[s]e d[omi]n[u]s exempla nobis vitalia tribuens orare dignatus est. vñ merito tali ac tanto viro premissa ē orō. qui frequenter indignante d[omi]n[u]m cōtra ppl[em] ist[em] mirabili supplicationis placuit ex

em **Rico** auctor hui[us] p[er] s[er]m[onem] sed; plo **Rico** glosam non ē ipse moyses s[ed] dauid q[ui] sedum **Augu** omnes fecit p[er] s[er]m[onem] tñ doctores hereticos et b[ea]tū **Joh**. plures etiam alij fecerunt p[er] s[er]m[onem] inter quos ab ip[s]is ponitur **Jer**. Et q[uo]d ipse scripsit moyses. **Jer**. p[ro]fit q[uo]mō hō factus sit a iste p[er] s[er]m[onem] de cōditione hominis loquit[ur] q[uo]d sit hō et quare natus sit. **I**barco qui in gen[esi] scrip[si]t de hōm[in]i cōditione; ip[s]e a nūc inducitur a sp[iritu] s[an]c[t]o disputare. quib[us] sit

Rico **P**rimo igit[ur] re hōmo. **Rico** colit beneficia collata humane nature g[ra]tialē d.

Domine refugiu[m] factus es nobis. **C**irca q[uo]d sciendū q[uo]d duplex beneficium fuit collatū homini etiam ante lapsum. s. beneficium creationis quod ad ymaginem dei creatus est scdm animam. capax ip[s]ius p[er] cognitionem et amorem. **S**cdm beneficium est gubernationis. quia a homine ultra alias creaturas corporales ordinatur ad beatitudinem supernaturalem. ad qua[m] consequenda[m] indiget speciali gubernatione et providencia dei. de qua dicit apostolus 1 ad corinthios ix. Nunquid non est cura d[omi]ni de vobis. **E**t hoc duplex beneficium re

Deo p[er] q[uo]d non est
Deo p[er] q[uo]d non est

ad iustitias d[omi]ni
legum factus es
iustitiam nature a
que per tuam
rationem et p[er]
negit in finem
ratione in genera
Natu nature
p[er] se indiget homo
one a p[er]tione ad
teat vñ Confessio
occlusionem p[er] h[oc] q[uo]d
Sicut domine refugium
nō p[er]isset aliquis
que novitas esset in
factum et creatus
mouit ostendens in
tem[por]e que indubie immo
Et hoc est quod dicit
Cassiodorus
fuit ad est alioq[ue] p[er]st
infirmitate intra q[uo]d
et p[er]p[et]uo m[er]ito causa
facit in seculum cur
et p[er]p[et]uo sine p[ri]ncipio
Augustinus
non a causa na
culum tuum s[ed] p[er] p[er]t
nōm s[ed] vobum p[er] h[oc] m[er]ito
tri substatiam omni
abilem vbi non est
tantum est. Vñ in
hoi. Mutabis res et
autem in idem ip[s]e
facta est nobis
te manus ad eam
is mutabilitate
p[er] h[oc]

colit moyses dicens Domine re-
fugium factus es nobis. Id est
 humane nature a te de nichilo p
 bucte que per tuam specialem gu
 bernationem et protectionem di
 rigitur in finem beate vite. La gene
 ratione in generationem. Quia i
 statu nature condite et nature la
 pse indiget homo predicta direcdi
 one et protectione ad consecutione
 beate vite. Consequenter remouet
 occasionem errandi ex quo enim
 dixit. Domine refugium factus es
 nob. posset aliquis credere qd ali
 qua nouitas esset in deo quod est
 falsum et erroneum. Ideo hoc re
 mouet ostendens in deo eternita
 tem: que includit immutabilitate
 et hoc est quod dicit.

Prus Castiodorus Prus
 fuerent. Id est celorum potestates
 laut formare tur terra et orbis. Id
 est ante mundus causaretur. La
 seculo et in seculum tu es deus. Id
 est eternaliter sine principio: et
 sine fine. **Augustinus** Optie
 non a seculo tu fuisti. et vsq in se
 culum tu eris sed presentis signa
 tionis verbum posuit: insinuans
 dei substantiam omnino incommu
 tabilem vbi non est: fuit et erit. s
 tantum est. Vnde in alio psalmo
 dicit. Mutabis eos et mutabunt
 tu autem idem ipse es. Ecce que et
 nitas facta est nobis refugium vt
 in ea mansuri ad eandem hac tem
 poris mutabilitate **Nicola**
 fugiamus

Deinde ponitur dei beneficium erga
 naturam humanam post lapsu
 quod est reuocatio de culpa ad gra
 tiam. quod quidem beneficium de
 us non destitit prestare nature la
 pse ea reuocando. aliquando mo
 nitus aliquando flagellis. aliquando be
 neficiis. et aliis modis sicut in ordine
 sue sapientie infinite. Di cit ergo.

Castio Ne auertat homi-
nem in humilitate. Id
 est ne proicias hominem in mu
 di istius concupiscentiam et ambi
 tionem. Humilitatem quippe hic
 terrenam concupiscentia et delem?
 intelligere: que apud deum abiecta
 et contemptibilis est. Et pro quia
Loquaxisti et precepisti peccatoribus
Conuertimini filij hominum.

Nico per penitentiam resur
 gendo de culpa ad gra
 tiam. Quod autem fecerit hoc deus a
 principio patet. quia adam a qua
 statim post transgressionem rep
 hendit: et similiter cayn post odium
 fratris dicit. Cur concidit facies
 tuas gene. iij. Et post eius occasio
 nem dixit. Vbi est abel frater tu
 us. quasi ipsum inducens ad pe
 nitentiam. Et istam reuocationem
 peccatorum semp continuauit. ali
 quando p seipsum. aliquando p angelos.
 aliquando per homines sanctos.
 vt patet in decursu veteris ac noui
 testamenti.

Hugo Deinde reddit causa
 qua transitoria non
 sunt diligenda sed magis ois seculi
 ambitio et concupiscentia est de dicit
 ba. vii dicit. Quomodo mille anni ante

Castio
Ne auertat homi-
nem in humilitate.

By 21 nota for
hij qd p... dicit
et...

oculos tuos: tanq̄ dies hesternae
 que preterit. Ecce q̄ brevis ē vi-
 ta hoīs ad quā breuitatē exprime-
 dam non dicit. sicut dies hodierna
 que adhuc ē. vel sicut crastina q̄
 expectat futuā. s̄ sic dies hesternae
 que preterit iā. Omnia em̄ vt di-
 cit Aug⁹. que aliquo fine claudū-
 tur: modica sunt. et p̄ transactis
 habenda. Reprehendunt ḡ hoīes
 qui differūt a peccatis cōverti. spe-
 rantes longam vitā. cui tñ breuis-
 sima sit. vñ subditur. Et custo-
 dia i nocte. Vita em̄ hoīs breuis
 est q̄ custodia v̄ q̄ vna vigilia no-
 ctis que p̄ trib⁹ hoīs accipit. diuī-
 ditur at̄ nox in q̄ tuor̄ vigilijs in q̄
 bus solebāt antiquit⁹ fieri excu-
 bie a militib⁹ succedentib⁹ vicib⁹
 pro custodia exercitus.

Cassi. Pulchre at̄ humana;
 vitā nocturnis opauit
 excubijs. vbi totuz sub obscurita-
 te a trepidacōe gerit. qm̄ mēs ho-
 minuz vicijs carnalib⁹ circūdata
 pulsaf. Cui⁹ erūpnā a vilitatē ad
 huc ondit cū subūgit. q̄ p̄ nihilo
 habentur eorum anni erunt.

Rico. quali dicēt. Annū vite
 hoīs erūt de numero eo-
 ru; que p̄ nichilo habent. qz tps
 hoīs p̄teritū. q̄ntūcūq; longum
 fuerit q̄i.

Hugo. Quō at̄ vita
 nichil ē. hoīs breui-
 ter trāsit osequentē ondit dicens.

Mane v̄ in puericia sic herba
 trāseat. vita humana mane v̄
 minuentur. floreata trāseat sic
 flos q̄ siccat et. Deci-
 sper v̄ i semio. **Aug.** dat. i

morte. Imburet im cad aucte. et are-
 scat im pul. **Col.** Translatio he-
 uere.

Col. braica h; hūc
 v̄ r̄ hum sic. Mane floruit et abiit:
 ad v̄ sp̄eum v̄ t̄ r̄ tur a siccatif.

Cassi. Nec ideo diligenti⁹ ex-
 plicantur ne q̄s sibi de
 vita longissima blādiaf. attēds
 q̄ vita sua non est nisi flos qui ci-
 to siccat. **Aug.** Hanc at̄ penā de-
 tur. p̄ dō remisse onit
 cū subūgit. Via defecimus.

Hugo. in hūc defectū mōti-
 tatis incidi⁹. Im ira-
 tua v̄ in v̄mbida tua quā huma-
 no generi intulisti p̄pter peccatum
 dicens genef. ij. In quocūq; die
 comederitis ex eo morte moriemini
 et in furore tuo. v̄ executione
 illius sentencie. Turbati sumus.

Quociens enim mortem nostraz
 recogitamus. magno timore tur-
 bamur. Naz ipse domi nus p̄vū-
 dens sibi mortem imminere dixit.

Math. xxvij. Tristis est anima
 mea vsq; ad mortem. Deinde reci-
 tat multiplicem penam humano
 generi propter peccata inflidā. d

Rico. Posuisti iniquitates
 nostras i oſpectu tuo
 ad puniendum: sicut iudex ponit
 coram se reum quem vult punire
Seculum nostrum id est de curſu
 temporum nostroꝝ. In hebreo
 habetur. pro seculuz nostrum. ne-
 gligencias nostras. Im illumina-
 tione vultus tui v̄ palam coram
 te sicut illud qd̄ est in lumine se; 3;
 illud ecclesial. xxij. Oculi domini
 multo lucidiores sup̄ solem: vias

parvus hys
 vita hoīs q̄
 nocte

Mane v̄ in puericia
 sic herba
 trāseat
 vita humana
 mane v̄
 minuentur
 floreata trāseat
 sic flos q̄ siccat et
 Decisere v̄ i semio

Aug. dat. i

Mane v̄ in puericia
 sic herba
 trāseat
 vita humana
 mane v̄
 minuentur
 floreata trāseat
 sic flos q̄ siccat et
 Decisere v̄ i semio

*Et dicitur in scripturis filii
et in scripturis
et in scripturis*

hominiū circūspiciunt. **Q**uonia
omnes dies nostri defecunt: a m
ira nra. **Aug**⁹ Defecisse di
fecim⁹. **Aug**⁹. es dicit. siue
q̄ in eis deficiant hoies amando q̄
transeunt: siue q̄ ab paucitate re
daci sūt. Nā hoies solebant ante
diluuiū uiuē nō gentis ānis a am
plius: s; rigore v̄mbicte dñi ppter
pāni abbreuiati sūt dies eoz. sic
subdicit. **H**omi nostri sicut ara
nea medita. **H**ic aranea q̄
buntur. **Iero** multū; occu
pante a uiscerat se ad excedendū
fila vt capiat muscas a huc illuc
q̄ discurrit et labōat tō die. Labor
quidē grandis ē. s; effectus null⁹
ac inutilis. **Rico**. Quia modū
est. **Rico**. covento dis
sipatur totum opus telarum.
Iero. Sic a vita hois huc illuc
q̄ discurrit. possessiones
quirit hoies. diuicia accumulāt.
filios gūant diuersisq; laborib⁹
et curis se expendūt: a non intelli
gūt q̄ aranearū tela texunt.
Rico. q̄ hec omnia breuī i
firmitate mortis amit
tunt. Vnde sic intelligit text⁹. **L** an
mī nostri. **L** hoies in annis nris vi
uentis. **L** meditabunt. **L** inutilia. **L** si
cut aranea. **L** q̄ mltō labore consumi
tur vt dictū est. Deinde psequitur
magis ip̄culari a definate bre
uitatem vite humane dices. **L** dies
annoz nroz. **L** supple cōplebūtur
L in ip̄sis. **L** dieb⁹ vt sint. **L** septua
ginta anni. **L** hoib⁹ ad p̄uendam
scdm cōem cursum. **S**āt in potē
tāibus. **L** v̄m bñ cōplexionatū su

erint. **L** octoginta anni. **L** in statu cō
uenientī. **L** Et amplius eoz. **L** q̄ tps
q̄d vltra octogita annos vixerint.
erit. **L** labor a dolor. **L** v̄m laborē a do
lore: q̄ senectus nō est nisi q̄dam
lang. **Aug**⁹. S; q̄ multi añ. lxx.
uoz. **Aug**⁹. annos infirmantē a
eūpnosam senectutē patiunt. et
aliq̄ vltra octoginta annos senes
salubriē vigere p̄bati sunt. **Meli**⁹
est ergo in hīs numeris aliquis
sp̄uale p̄scrutari. **Per**. lxx. quippe
et. lxxx. annos septim⁹ nobis a oc
tau⁹ numerus cōmēbat. quoz pri
mus insinuat p̄p̄ sabbati observa
tōem vetus testamentū: sc̄ds vero
ppter dñi resurrectionē nouum te
stamentum. **I**n vetri testamento
promittēbat patribus habūdā
tia bonoz t̄p̄alium: que spectant
ad hoc seculum q̄d septem v̄m
diebus. **I**n nouo autē testamē
to promittitur spes renouacōnis
et immortalitatis corporum: que
in octaua etate complebitur. **E**t
omnes qui in spe illa corporum fe
licitatem expectāt. vita presens ē
ip̄sis labor et dolor pro dilacione
regni. **S**equitur. **Q**uonia sup
uenit mansuetudo: et corripientī.
Hugo. Quasi dicēt. **P**redcā
nobis infers quonia
am superuenit mansuetudo a de
mencia tua vt nos mansuetos fa
cias a corripiemur. quia **Job**. v.
dicitur. **B**eatus homo qui corrip
tur a dō
Castiodorus.
Et qm̄ dixit corripiemur. p̄misit
mansuetudinē: vt intelligam⁹ om̄es

Et dicitur in scripturis

Et dicitur in scripturis

emendaciones domini fidelibus pietatis intencōe puenire. Sequitur

Rico Quis nouit ptātem ire tue id ē vindicte tue

Let. q̄s nouit p̄ timore tuo irā tu

am dnu **Aug** et cogitare a

meare. discernē mēsu

ram vindicte tue. vt sciat p̄sperta

tē maloz hoim numero applicare

penaz. Q̄ difficile inuenit q̄ noue

rit discernē vt hoc ad irā tuā intel

ligat ptinē q̄ nō nullis quibus

plus irascens p̄cere videaris. vt p̄

spereſ peccator in via sua. et h̄ p̄ te

nō castigat̄ maiora r̄cipiat in no

uisti **Gloſa** penā eterna;

mo q̄ ē ptās ire tue

Gre v. moraliū. Quia ḡ pote

rit ab penā hos q̄ punit ab salute

minime cognoscit in cūctis. nec ē

vt sine cessacōe timeat̄. Et vt a pr̄

dictis miseris literari valeam?

Aug Q̄ exterā tuā v̄ xp̄;

tuū. hic notā fac vt

discat̄ fideles tui magis in eo a te

poscere a sperare p̄mia fidei v̄ bona

eēna q̄ felicitatē tēna. Potest in

isto sensu a iā dei dextera intelligi

in q̄ iustos suos ab ip̄is segrega

bit. quā facit notā cum flagellat

oēm filiū quē recipit. nec in p̄ctis

p̄spirati sinit vt emēdatū ad dex

teraz. ponat Let. sic facias nos

Leu

ditos corde in sapia v̄ in xp̄o qui

est dei virtus.

Ri. re dñe respiciendo nos

oculo tue misericordie

Hugo vsq̄ quo sc̄. aūsus

eris a nob̄. **Trans**

lacio cōna habet aliquantū. q̄i di

cat. **Mitiges** tribulacōem vt porta

te possim. nō dīmo auferas eā. q̄

vtile ē nobis semp̄ tribulati.

Casti Vt sepe cōmoniti salu

leamus p̄ctoz veniā p̄mere. a de

precabilis esto sup̄ seruos tuos

Ipsō affectu rogat dñm vt iustici

am suā aliq̄ lenitate r̄tēpet. q̄tin̄

exorari possit a p̄ctoz. quibus

iuste noscebat̄.

Hugo Sūt

duo stat̄ fidelū. s̄. p̄ns q̄ est viato

rum a futuris q̄ est op̄rehsor.

q̄ntum ad hos duos oñdit se exau

ditum. et p̄mo q̄ntum ad dignio

rem q̄ ē op̄rehsor. **Et** oñdit tria

tō que in patria h̄bunt. **Prīmū**

est oīm bonoz habūdanciā. v̄ d̄

dicat̄ **R**epleti sumus. **v̄** replebi

mur. et p̄it p̄teritū p̄ futuro p̄p̄e

tica certitudine. q̄ certus ē se eē ex

auditū. **mane** v̄ in r̄surrecōe fi

tuā. **mia tua** v̄ bonis q̄ tu das ex

mia. **Vñ** dicit b̄tus bernard̄. **O** fe

lix negociacō. q̄ das p̄ p̄uis maḡ.

p̄ piturus eēna rape: et deū ip̄m

mercedē h̄ere. **Secdm** ē leticia quā

habebūt de vidēba xp̄i humanita

te. vñ dicit **Exultauit** v̄ exultabi

mus exteri⁹ in corpe. **Nā** exultare

d̄i q̄i extra saltare vel letari. **Teci**

um ē leticia quāz habebūt sc̄ de vi

deba xp̄i d̄mitate. vñ dicit **a delectā**

ti sumus id est delectabimur in

anima. et hoc **in omnibus die**

bus nostris id est in eternitate.

vbi eunt dies continui et nostri

Die enim non sunt nostri sed sol

licium dñi a cūtra. vñ dicit dñs i
euāgelio. Suffic diei malicia sua.
Postea ostēdit se exauditū q̄ntum
ad p̄ntēz statū: q̄ dñs dedit ei pa
cientiam a leticiam in tribulatio
nibus. vñ dicit. **E**tati sum⁹ pro
diebus quibus nos humiliasti.
quasi dicat. In gaudio suscepim⁹
tribulationes que nos humiliā
uerūt. q̄ et si humiliamur in tri
bulatione. in spē tñ gaudio futuri
letamur. a hoc in Lannis quibus
vidimus **G**lo tribulacō
mala. **G**lo nes a angu
stias corporis nostri in hoc tpe.

Hugo **R**espice dñe in ser
uos tuos. vt p̄ tua
miserēcordiam p̄tegas nos a ma
lis. et in opa tua. que te adiunā
te opantur in nobis. alle q̄ p̄ficere
pro bona voluntate. et dirige. p̄re
ntiam intencōem. filios eoz. iitē
opa que faciūt. Vel filios die imi
tatores eoz quos tibi p̄ euange li
uz genuerūt vt p̄ficiant in v̄tutib⁹.
Et sit splēdo. i. v̄grā illuminās
l. dñi dei nostri sup nos. qua illu
minari p̄ficiamus i meli⁹. **L** a o pa
manuū nostraz dirige sup nos.

Cassio **O**pa nrā dirigat sup
nos. q̄n nobis dona
uit remiam peccatoꝝ vt cum fueri
mus pueri efficiamur eius corre
ptione. **H**ugo **E**t q̄ opera
tissimi. **H**ugo **L**ona debēt
fieri in caritate. iō in singulari nu
mero subdit. et opus manuum
nostrazū dirige. q̄i dicat. Ita diri
gas a multiplicēs opa nrā vt om
nia in radice calcatis remiāt a sine

vnuz. **V**nde dicit Aug⁹ in regula
canonicōꝝ. **O**mnia opa nrā fiant
a dñi finem dirigant. sed do
minum. **I**ero **R**ogem⁹ igit do
nostri. **I**ero **M**inum nostram
saluatorem vt eius splēdoꝝ luce
at in cordibus nostris. vt eniciat
omnes cogitacōes tenebrosas. a
omnia mala repellat de nobis vt
fugatis tenebris h̄itet splēdoꝝ
gracie eius in cordibus nostris q̄
tenus sic transeam⁹ p̄ ista t̄palia
vt nō amittam⁹ etna. p̄stāte dño
nostro ihesu xpō. **C**ui est honoz i se
cula seculorum. **A**men.

Psalmus. xc

Qui habitat
hic p̄s p̄mittit talis
titulus **L**aus cāntici d̄d

Hugo **I**n p̄cedenti p̄s egit
p̄pheta de miseria p̄n
tis vite ex q̄ q̄q̄ surgit miseria tē
ptacōis. de q̄ agit in h̄o p̄s. de quo
dyabolus sup̄sit auctoritate tēptā
di dñm dicēs. **M**at. iij. **S**criptū ē.
q̄ angel suis māb auit de te: vt cu
stodiant te in oib⁹ v̄ijs tuis ac. **E**t
q̄ laudabit q̄ bñ pugnaueit. **I**ō
a laude intitulat. laus nō hūana
h̄ cāntici d̄d xp̄i. q̄ p̄ri⁹ puguit a
vicit. atq̄ iō laudand⁹ ē. **C**ui⁹ tēp
tatio et victoria nob in exēplū p̄po
nit: et laus vincētib⁹ p̄ponitur.

Aug **E**rgo q̄ sic imitat⁹ vt cole
ret omīs molestias hu
ius seculi et spes eius in deo sit vt
nec illecebra capiat nec timore
frangat: ipse hunc psalmum p̄t

cantare. **Nicolaus** sciendum qd
in hoc ps fit frequenter transiens
de capite ad membra et e converso p
pter connexionem vni cu altero.
unde pmo dicit propheta.

Qui habitat in adiutorio altissimi. **Cassi.**

qui tota; spem sua. no in ppijs
viribus ponit. s; in altissimi volun
tate constituit. in ptectione dei
comorabit. qm q; in isto seculo ab
ipso no discedit. semp in pterni
tate mansurus est. **Bernardus.** Tria
siquide eoz reperies hoim genea.
qui no comorant in ptectione dei
celi. Vnu est no sperantiu. qui co
fidunt in virtute sua. seculari aut
spirituali; vel gloriant in divitijs
suis. Hi carent timore dm. ac per
hoc facile dedinant ad ociositates
nugaru cofabulaciones. detractoes
nuc huc nunc illu indicantes. Ali
ud e despatium genus qd diffidit
se posse opai aliq; penitentie op.
aut victuosuz; semp circa infirmi
tatem suam intenti. et fume curaz;
habentes de suo corpe. et omnia
que paciuntur aut sim enumeare
pati sunt. Tertium genus est fru
stra sperantiu in deum qui sic de
dei misericordia sibi ppijs blandiu
tur vt a peccatis suis no recedant.
de quibus dicit propheta. **Malebia;**
qui peccat in spe. Nullus predicto
rum morat in ptectione dei: qa tpo
re prosperitatis vl teptacois sperat:
et i tempore aduersitatis diffidit.
Hugo Consequenter ondit
signu; quo quis sci
etur habitare i adiutorio dei altis

502
fimi dicens. **Ita dno** ta verbo
q opus exhibico nel suscepto; me
us es tu. qui mei curam geris.

Cassio Hoc dicit ille qui de
animo suo presum
pcones noxias abijciens soluz si
bi credit vtile quod dignetur pie
tas sup na p stare. Tu es etia; re
fugium meum in temptationib;
huius seculi. **deus meus.** **Bernar
dus.** Cur non dicit. deus nr. qa in
creaco. in empcoe ceterisq; coi
ter beneficijs est de oim. s; in tem
ptationib; hnt singuli electorum
pprium refugium ac singulare; de
fensorem. Et addit. **sperabo in eu.**
Causam subiungit. **In ipse hite
rauit me de laqueo venancium.**

Iero Penitus non inuenim;
in scripturis sanctis sa
ctum aliquem; venatorem; piscato
res inuenimus. **Hugo** ve
sanctos. **Hugo** na
tores sunt demones qui cornu no
sonat ne audiatur; sed sagittant
in oculis immaculatum.

Rico Liberavit ergo me de
a teptaco; demonu. a vbo aspo.

Aug Multi male viventes xpi
voluerit bene vivere. et inter ebri
osos sobrius esse. et inter fornicato
res castus esse. et inter spectato
res nugarum theatricarum nolue
rit ire. nisi ad ecclesiam; patitur in
sultatores ipsos christianos. et
patit vba aspa. et dicit. Tu mag
n; tu iust; tu helias. nices petr;
tu de celo venisti. In sultat qcuq; se

in ptectione dei
comorabit. qm q;
in isto seculo ab
ipso no discedit.
semp in pterni
tate mansurus est.
Bernardus.
Tria siquide eoz
reperies hoim
genea. qui no
comorant in
ptectione dei
celi. Vnu est
no sperantiu.
qui confidunt
in virtute sua.
seculari aut
spirituali; vel
gloriant in
divitijs suis.
Hi carent
timore dm.
ac per hoc
facile dedinant
ad ociositates
nugaru
cofabulaciones.
detractoes
nuc huc nunc
illu indicantes.
Aliud e
despatium
genus qd
diffidit se
posse opai
aliq; penitentie
op. aut victuosuz;
semp circa
infirmitatem
suam intenti.
et fume curaz;
habentes de
suo corpe. et
omnia que
paciuntur
aut sim
enumeare
pati sunt.
Tertium
genus est
frustra
sperantiu
in deum
qui sic de
dei misericordia
sibi ppijs
blandiuntur
vt a peccatis
suis no
recedant.
de quibus
dicit propheta.
Malebia;
qui peccat
in spe.
Nullus
predictorum
morat in
ptectione
dei: qa tpo
re prosperitatis
vl teptacois
sperat: et
i tempore
aduersitatis
diffidit.
Hugo
Consequenter
ondit signu;
quo quis
sciatur
habitare
i adiutorio
dei altis

Handwritten notes at the bottom of the page, including a large initial 'H' and some illegible text.

verberet. Audiat hinc atq; de verbu
aspectu. **Dee** audies dicat. Qualia
verba audio seruus petri. et domi
nus meus audiuit a iudeis dicen
tib; sibi. demonium habes

Cassio ab hac aspitate gra
uissima liberat dñs
quā in via ipse gradimur: nec ad
exteram leuāq; diuertim;. vbi a
dyabolo positos laqueos esse cog
nosci. **Amb** Avaricia ē laque
mus. **Amb** us dyaboli. super
bia luxuria a huiusmodi peccata.

Col. A quib; laqueis q̄ quis i
pnti se custodierit; dñs in
futuro illi a verbo aspero liberabit
iudice ē ipiis hoc verbū asper. **Ite**
male dicit in igne eternū. Sequē.

Nico quō memoria passiōis
xp̄i ptegit suos in adū
sis cū dicit. **Scapulis suis** p te
flagellatis. **Obvmbra ē** i ostra
pleurōis estus. **a sub p̄mis eius**
sperabis. **i sub brachijs in cruce**
protenhis in modum alarum.

Iero Exaltabit in cruce. ex ten
det man; a pteget nos.
Aspicias man; eius crucifixas a si
serpēs momorderit sanabis. **Scu**
to creabitur veritas eius.

Hugo i sua morte q̄ dicit
veritas. eo q̄ imple
uit pmissa de redēpōne humana
Bernard Necessaria ē sane isupa
bilis p̄ctio veritatis nunc aie in
co:pe degēti ob piculosos oñia;
orruvicia; a post aie exeūti ob mō
stuosos in curfus spirituu; mali
gnor; **Felix** ē quē sic circūdat p te
dio xp̄i. vt exitum ab hac vita cu

stobiat; a introitū in futurū patet
am a facie inimici defendat.

Nicola Ipsa etiā mors dñi
ē scutu ostra insult;
tēptationū. **Vñ in tremis. iij.** Dab
eis dñe scutu. labore cordis tui. **Jo**
subdit. **ñ time bis attimore.** **Circa**
q̄d scienduz q̄ diuersi demones tē
ptant de diuersis vicis. Aliquū di
citur spūs luxurie: aliquū spūs su
p̄bie: et sic de alijs. **Per hoc** igitur
q̄ dicit. **a timore nocturno.** **Intelli**
gunē demones tēptantes de furto
quod cōiter fit de nocte. **Flagitta**
volante in die. **p** quā intelligunē
demones temptantes de sup̄bia. q̄
querit apparē. **a negotio pambu**
lante in tenebris. **i a demonib;**
de luxuria tēptantibus. **Vñ Job.**
xxiij. Oculis adulteri obseruat ca
liginē. **ab in cursu. et demonio me**
ridiano. **i a spiritib;** de castrimer
gia seu gula tēptantib; que fit in
prandijs magnis vbi concurrūt
fercula multa et vīna: et fiunt cōi
ter hora me;
Iero Dicunt q̄d;
ridiana. **Iero** multi q̄ sūt
demones tantum meridiā a hoc
vulgo dicit. **Ceteruz.** ego dico sim
pliciter quonia; demon eo tempo
re potestatem habet in nos quan
do pecca;. **Sive mane sive nocte.**
quacūq; hora peccamus demon
ingreditur in nos. **Vides ergo q̄d**
frivolum est quod vulgo dicit.

Collector Beatus bernar
dus predictum
verbum sic exponit dicens. **Sunt**
quatuor temptationes quibus
vndiq; circūdati necesse habe

mus sc̄ito d̄ominī & gratia diuine
 proteçtōnis v̄ndiq; circūdari. **D**^o
 enim p̄monitos vos esse volo ne
 minem sup̄ terram absq; tempta
 tione videtur ut cui forte tollitur
 aliqua altrā securus expectet. be
 nigna enim est diuine pietatis di
 spensacō. quibusdam nos tempta
 cōibus patitur diuicius occupa
 ri ne forte piculosiores occurrant
Ab aliq̄ibus vero citius liberat
 vt possim⁹ in alijs quas nob̄ vt
 hores fore p̄uidet exerceri. **P**rima
 temptatio viz timor nocturn⁹ con
 tra eos qui a vicijs conuertuntur
 consuevit esse de molestijs corpo
 ris quia caro hactenus in dormita
 non patitur equanimiter castiga
 ri a in seruitutē redigi sed adhuc
 p̄dite libertatis memor a vite pre
 terite acius concupiscit adūsus
 spiritum **C**ontra hanc temptacō
 nez radius veritatis & gratia diuī
 na ingerit oculis cordis nunc qui
 dem peccata que fecimus nunc ve
 ro eterna supplicia que meruimus
 nunc quoq; celestia premia ad q̄
 tendimus vt r̄colentes penas q̄s
 euadimus v̄niuersa que patimur
 delicias reputamus. quoniam nō
 sunt cōdigne passiones huius tē
 poris ad futuram gloriam q̄ reue
 labitur in nobis **N**unc etiā; nob̄
 ingerit ea que pro nobis pertulit
 christus vt crebro considerantes
 quāta sustinuit illa maiestas p̄
 mutilibus seruis erutescam⁹ nō
 sustinere nunc parua p̄ nobis Et
 si euasisti temptationem timoris
 nocturni time sagittam volantem

in die que leuiter volat a cito iter
 facit. **S**agitta hec est vana gloria
 qua nouit conuersi temptantur q̄
 bonis opibus insidiatur vt peccat
Duic temptacō in fidel̄ anima tū
 dere debet dicens. **Q**uid sup̄bis ter
 ra a cims. catq; se faceri peccatrice
 a q̄ hostis antiqu⁹ hunc fidelem
 nequit dēcere a statu rectitudinis
 nec fionis pusillanimitate nec lau
 dibus humanis **I**dem aggre
 ditur terciam temptationem que
 est negocium pambulantium in
 tenebris dicens **E**t si viribus pp̄is
 dēcere neq̄o: forte decipe possum
 alicuius proditoris igemio. **Q**uis
 putas erit proditor. & plane cupidi
 tas aut ambiçō radix iniquitatis
 subtile malum secretum vitus pe
 stis occulta doli artifex mater ypo
 crisis huius patet viciozum origo
 criminum fomes viciuz erugo
 tineas sanctitatis excecatrix cordū
 ex remedijs morbos creans gene
 rans ex medicina languorem. **I**p
 sa enim ecclesiastice dignitatis of
 ficia in turpem questum a tenebē
 rum negocia transire facit. nec in
 hīs animarum salus sed diuicia
 rum luxus queritur p̄pter hoc ra
 dūt coronas p̄pter hoc frequentant
 ecclesias missas celebrāt psalmos
 decantant pro ep̄atibus archidi
 aconatibus a dignitatibus ipudē
 ter decertatur hodie vt eccarū red
 ditus in sup̄fluitatis et vanitatis
 vsu dissipentur. quātos hoc nego
 cium pambulans in tenebris teu
 di fecit i tenebras exteriores **Q**uid
 vero hunc vermen fouet aliud q̄

in had
 Tunc
 Bignin volun
 ad mungu and...

in die que leuiter volat a cito iter
 facit. Sagitta hec est vana gloria
 qua nouit conuersi temptantur q̄
 bonis opibus insidiatur vt peccat
Duic temptacō in fidel̄ anima tū
 dere debet dicens. **Q**uid sup̄bis ter
 ra a cims. catq; se faceri peccatrice
 a q̄ hostis antiqu⁹ hunc fidelem
 nequit dēcere a statu rectitudinis
 nec fionis pusillanimitate nec lau
 dibus humanis **I**dem aggre
 ditur terciam temptationem que
 est negocium pambulantium in
 tenebris dicens **E**t si viribus pp̄is
 dēcere neq̄o: forte decipe possum
 alicuius proditoris igemio. **Q**uis
 putas erit proditor. & plane cupidi
 tas aut ambiçō radix iniquitatis
 subtile malum secretum vitus pe
 stis occulta doli artifex mater ypo
 crisis huius patet viciozum origo
 criminum fomes viciuz erugo
 tineas sanctitatis excecatrix cordū
 ex remedijs morbos creans gene
 rans ex medicina languorem. **I**p
 sa enim ecclesiastice dignitatis of
 ficia in turpem questum a tenebē
 rum negocia transire facit. nec in
 hīs animarum salus sed diuicia
 rum luxus queritur p̄pter hoc ra
 dūt coronas p̄pter hoc frequentant
 ecclesias missas celebrāt psalmos
 decantant pro ep̄atibus archidi
 aconatibus a dignitatibus ipudē
 ter decertatur hodie vt eccarū red
 ditus in sup̄fluitatis et vanitatis
 vsu dissipentur. quātos hoc nego
 cium pambulans in tenebris teu
 di fecit i tenebras exteriores **Q**uid
 vero hunc vermen fouet aliud q̄

metis aliena q̄ obliuio v̄tatis. e
hoc negocium tenebraū veritas
arguit dīcēs. Quib̄ p̄dest homini
fi totum mundū lucrēt: se at̄ p̄dat
et d̄mentū faciat sui. Et idē. Po
tentes ait potēt tormenta paciē
tur. Hoc in q̄ veritas sedula fugge
stione reducit in mentem. q̄ sit in
ambitu friuola consolatio. graue
iudiciū. v̄sus breuīs a finis ig
notus. Quid post hęc sup̄est n̄ vt
iam reueletur hō peccati. filius p
ditomis. anti x̄ps. demoniū n̄ mo
do diurnū sed meridianū: q̄ nō
solum transfigurāt in angelū lu
cis. sed extollit sup̄ omne q̄ dīci
tur deus. aut colit. **Hic plane gra
uissimus erit incurus: sed ab hoc
eccliam electoy veritas literabit.
p̄pter eos breuiās dies. a demoni
am meridianū destruens illustra
tione aduen** **Cassio**. **Supra
tus sui.** has om
nes diffinīcōes rey q̄d euident̄ oī
ditur q̄ nichil hōy intueri possu
q̄ n̄ d̄no p̄tente saluamur. **Se q̄
Hugo** **Adēt a latē tuo**.
ex eo enim numero
xpianoy qui sperāt in salutari
sūt p̄fecti a imp̄fecti. De p̄fectis dīc
d̄ns. **Mat. xix.** Vos q̄ reliquistis
omnia a seaut̄ estis me. se debitis
sup̄ sedes iudicātes. x̄ij. tribus̄ isra
hel. Et h̄n dīcitur latus d̄m salua
toris tanq̄ sessuri in iudicō ad la
tus eius sicut cardinales dīcuntur
latus d̄m pape. v̄n dīc̄ se mittere
aliquē de latere suo. Et qm̄ de illis
estimant̄ esse. s. de numero p̄fecto
rum: multi se illud conseq̄ credūt

et p̄sumūt q̄d minime p̄merē
tur. **Ite** **Cassi.** **Adēt a la
dicitur. Latē tuo**. a pri
uabunt illa beatitudie qua se spe
rabant sessuros tecum. qui sibi su
pra merita sua talia pollicētur. Et
qm̄ rari sunt qui talem ac tantaz
spem noscuntur habere. mille a la
tere eius asserit esse casuros ab il
la. s. summitate iudicationis. Et q̄
ml̄ti in seculari vita constituti pu
tant se ad dexteram dī collocādos
Ite subdit. **Et decem milia**. **supple**
cadent etiam Latēris tuis. Iquo
nam et ipsi falsa opimione cōcepe
rant quod in suis meritis non ha
lebant. Nec autē sententia spiritu
aliē illos verberat qui aliquo bo
no prosperitatis inflantur et san
ctos se putant esse cum non sint.
Mille autem decem milia finitum
numery p̄ infinito ponit. Nō em̄
possunt a latē d̄m vel a dextris ei⁹
cadere: qui iam in beatoꝝ numero
p̄destinati esse d̄moscuntur. Sed
de illis dīctum est qui se sessuros
et ad eius dexteram staturōs esse
p̄sumūt de quibus adhuc s̄bī
tur. **Ad te autē nō appropinq̄bit**.
hoc est quilibz ex ip̄s qui sibi re
gnum dī fallaciter pollicēnt. Qui
reuera longe erunt a d̄no. qm̄ duz
spem habent in meritis suis ad sa
tisfactionis remedia non reuertē
Uerūptamen. licet credāt se te
cum sessuros et remire ad dexterā
Loculis tuis. **Leorum merita**. **confi
derabis**. **Justicia enim d̄uina cō
sideratur** homines qui sunt ad dex
teram collocandi. **Sequitur**. et re
Je

mille q̄d p̄fecto
se m̄ l̄t̄ h̄n m̄ p̄
Me m̄ l̄t̄ h̄n m̄ p̄
Ite p̄merōs p̄merō
Ite p̄merōs p̄merō
Ite p̄merōs p̄merō
Ite p̄merōs p̄merō
Ite p̄merōs p̄merō

tributionem peccatorum videbis. **V**ideri facies illorum retribuetur quoniam dicitur eis. **I**te maledicti in ignem eternum. **O**mnino casu malorum consequetur omnibus quod securi erunt hominibus. **E**t loquitur propheta in persona fidelium ad christum dicens. **Q**uonia tu es domine spes mea: altissimum posuisti refugium tuum. **A**ugustinus. **I**deo confurrexisti a uero. **A**d celum ascendisti ut quo precessisti illuc me secutum sperem. **H**ugo. **A**d te malum. **S**perne qui peccatum non habuisti. **L**et flagellum. **S**ignificans mortis. **N**on appropinquabit terna culo tuo. **I**n corpori tuo in quo dimittas tua habitabit. quia christus resurgens ex mortuis iam non moritur: mors illi ueltra non dominabitur. **B**ernardus. **A**d hoc enim refugium domini christum in omni tribulatione. in omni temptatione et necessitate fratres recurrere debemus. ubi patet foramina apta et viscera misericordie dei nostri. ubi non accedit temptator. persecutor non ascendit: nec pessimus accusator fratrum sathanas attingit. **F**elix plene spes nostra et refugium securum. ubi nec culpa nec pena nec flagellum aliquod appropinquare possit in animabus et corporibus et ad gloriosam resurrectionem illic transferendis. **N**ec mirum. si flagellum non appropinquabit tibi. **Q**uia angelis suis mandauit de te. ut custodiant te in omnibus uisibus. **C**assianus. **I**n isto uersu sunt que dyabolus domino christo de eius diuinitate dubitans cum eu

temptare presumpisset obiecit. sic scriptum est. **M**at. iij. quod angelis suis mandauit de te. **C**ollecta. **S**ed beatus Jeronimus a beata dicunt super eundem locum euangelii quod dyabolus male interpretatur scripturas. **N**am hec propheta non est de christo. quia non indiget custodia angelorum sed est de quolibet uero sancto: qui custodie angelorum deputatur secundum illud ad hebreos. **O**mnes sunt ad ministeria: in spiritu in ministerium missi: propter eos qui hereditatem capiunt salutis. **Q**uid mandauit dominus. ut custodiant. uiz uerum iustum. in omnibus uisibus tuis. **B**ernardus. **I**n quibus uisibus. **I**n illis quibus decimas a malo. quibus fugis a uentura ira. **M**ulte sunt uie. **E**st uia hominum. **D**emonum et angelorum. **V**ia hominum est necessitas et cupiditas. **E**t longe melius est in necessitate gradi quam in cupiditate. de his est dictum. **C**ontentio et infelicitas in uisibus eorum. **I**n necessitate contritio: et infelicitas in cupiditate. **N**ecessitas quidem ex infirmitate carnis: cupiditas ex inedia et obliuione cordis procedit. **P**ropterea frenis inhiat: et celestia non meretur. **V**ia demonum est presumpcio et obstinatio ad quam in quatuor gradibus. **P**rimus est dissimulatio proprie infirmitatis. cum se estimat homo aliquid esse cum nichil sit. **S**ecundus est ignorantia sui uiz quando non uult scire peccata sua. **T**ercius est excusatio peccatorum. **Q**uartus est contempcus penitendi uero nascit obstinatio

*Tempus a
pro hominibus
demonum
angelorum*

*Via demonum
angelorum
pro hominibus
demonum
angelorum*

Qui sic in omnibus vijs suis abha-
ret dyabolo: manifeste fact⁹ evn⁹
spiritus cum ipso. Wie angelorū
sunt quando ascendunt per conte-
plationem ad deum: et descendūt
p passionem ad primum. vt cu
stodiant te ne tēpteris sup id qd
ferre potes. **¶** In manibus porta-
bunt te. Ite suo ministerio dirigēt
te in pegrina cōne huius vite. Lue
forte offēda ad lapidē pēdē tuū.
Ego intelligo illū lapidē offēsi-
ōnis dñi xpm In hunc lapidē
offēdit q̄ murmurat. a blasphē-
mā abuersus deum in aduersita-
tibus a molestijs huius seculi vel
vite. Porro pes tuus ē affectō ani-
mē: quā in manibus portant āge-
line desiderio pueris xps aliquā-
do offēdatū. Sequitur

Iero Quod dyabolus de se di-
cum tacuit vij. **¶** Super
aspidē a basiliscum ambulab:
a conculcabis leonem a draconē.

Casti Omnia ista nomina cō-
gruent dyabolo aptan-
tur. Aspis est. dum occulte temp-
tat: basiliscus. dū palam venena
disseiat. Leo. dū psequitur ino cē-
tes. Draco. dum negligentes ipia
voracitate deglutit. Sed has omīs
dyaboli malicias christus in suo
aduentu prostrauit. Consequen-
ter deus pater beatūm virū qui
habitat in adiutoio altissimi libe-
raturū se a malis seculi istius cō-
promittit dicens. Quomā in me
sperabit liberato eum. Bernard⁹
hoc totū hominis meritū est.
si totam spem suā ponit in eo qui

totū hominem saluam fecit.

Casti protegar eum. vt
protecdus a me ab
omnibus insidjs dyaboli red da-
tur alienus. qm cognouit nomē
meum. Bernardus. Nō nouit no-
men eius qui illud assumit in va-
num. qui dicit. dñe dñe. et non fa-
cit que dicit ipse. Ipse non nouit
nomen eius: qui eū nec hōnorat.
vt patrem. nec timet. vt dñm. Nō
nouit nomen eius: qui ad vanta-
tes a insanas falsas seculi ouer-
titur. Et q̄ fructus noticie nomīs
eius est clamor orōis. Ideo subū-
git. O lamauit ad me. cum deu-
otione cordis orādo. Vel q̄ fructus
clamorīs est exaudicō saluatoris:
quia sctis clamorib⁹ adest exau-
ditio saluacōis. Idcirco addit. Et
ego exaudia eum. Merito si exau-
ditur qui clamare dissimilat: aut
omō non postulas aut tep ite po-
stulas a remisse. In aurib⁹ dei desi-
derium vehemēs: ē clamor magn⁹
Sic a tepida deuotio: ē in auribus
eius vox submissa. In quo exaudi-
es dñe. vel in q̄bus. Cum ipso sū
in tribulatione. vñ pñti vita vt
eum cōforte. Ait em̄ dñs fidelib⁹
fuis. In mūdo pressuram habebi-
tis. Et ait apostolus. Omnes q̄ pie
volunt viuere in xpo: psecūcōem
patiunt. ab hjs ait. eripia euz.
non tm̄ q̄ dū viuūt in hoc mundo
q̄ liberatio plena a pfecta añ diez
sepulture esse non poterit. Erupiaz
ergo eum i morte carnis qm̄ nihil
vltra quod vel corpore vel aie faci-
at mundus habebit: a ipō erepto
Iij.

appa al...
falsip...
ho al...
dura p...

postea in resurrectione generali glorificabo eum. Ipsi surget in gloria
Cassi. Et in illa beatitudine col
locabit: ubi iam locum
tribulatio non habet. In illa autem
erit eternitas vite et apta divisio
Unde subiungit **Longitudine di
erum implebo eum.** Hoc est in eternum
vivet. Et subdit totus primus sine
Let omnia illi salutare meum. U
isum primum: ut in eternum iam videat
in quem **Collect.** Quia diu mor
credidit. **Collect.** tali corpore
circudamur. non desinit hostis an
tiquus nobis laqueos peccati preter
dere. tam per cogitationes cordis et desi
deria carnis. quam per homines tam proxi
mos quam alienos. Nemo ergo fallat
se. neque de sui cordis puritate seu bo
nis operibus confidat. ut putet se
nullis temptationibus subiacere picu
lis. cum puigdam illi temptatorum actio
nibus insidiis pulset quos plus vi
derit a peccatis abstinere. **Tempta
tus est dominus ihesus.** ut nos doceret
diaboli temptationes superare: et tem
ptatori resistere. Non enim tristis esse de
bemus si temptati: sed si superati fu
erimus. **Vide quod dicat apostolus
iacobus.** Omne gaudium existima
te fratres mei cum in temptationes va
rias incideritis. scientes quod tribula
tio paciam operatur. pacia autem
opus perfectum habet. **Et quae astatu
ri erimus ante illud terribile tribu
nal iudicium: a cuius latere mille ca
dent et decem milia a dextris eius.**
deleamus de mente nostra cogita
tiones vanitatis. quas diabolus
nobis inscribit. ut labor noster non

fit inanis coram deo. **Meditemur** es
tinentiam. sobrietatem. humilita
tem atque iustitiam. et eadem mentibus
nostris inscribamus. ne cum cadentibus
a dextris dei deputemur. **Ne
quaquam ergo iaceamus otiosi.** ne
laqueo venarum capiamur. propterea
cum deus tribulationes nobis irue
re permittit. ut ad ipsum vigilantius
confugiamus et nos efficiat purio
res. **Ut igitur hic probationes et in
futuro clariores esse mereamur.** si
sapiamus e quo animo quicquid il
li fuerit gratum. gratias agentes ei.
qui nos dignatur a laqueis inimici
a verbo aspero liberare: ihesu christo.
qui est benedictus in seculum. Amen.

Psalmus xxi.

Bonum est
Titulus psalmi
in die sabbati.
bati. **Hug**

In precedenti psalmo egit propheta de vi
ctoria temptationum. Sed quia victo
riam temptationum sequitur requies
mentis. Ideo in hoc psalmo et in hoc
titulo agitur de requie vel quiete me
tis que per sabbatum figuratur. In illo
sabbato dominus requievit ab
omni opere quod patrarat in quo
iudei etiam cessabant ab omni ope
re servili per quod etiam interpretatur
sabbatum eternitatis in quo ab omni
pena et miseria eterniter quiescet.
Est ergo sensus tituli. Quis iste per
quem notatur spiritualis operatio
est canticum per quem nota
tur exultatio mentis. **Cassi.**